

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/ 02700 - 0 / 2024		
Érkezett: 2024 JÚL 03.		
1015 Budapest, Donáth utca 35-45		
Érkezés módja		
☒ POSTÁN	☐ @	☐ EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 3+	Kezelőiroda: M
Tisztelt Alkotmánybíróság!		

GYÖNGYÖSI JÁRÁSBÍRÓSÁG	
Érkezett: elektronikusán, postán, faxon, gyűjtőládából	
2024 JÚN 10.	
Példány:	Melléklet:
Ügyiratszám: 4.B.101/2021	2021

Az irat elektronikus iratról készített papíralapú másolat.
2024 JÚN 10.
Kelt:.....

Alulírott, Pásztor Róbert (.....)

.....) – a P/1. számon esatolt ügyvédi meghatalmazással igazoltan, jogi képviselőm, dr. Laczka Szilvia ügyvéd (.....) útján - az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtett indokok alapján a Debreceni Ítéltábla 2024. március 24. napján kelt, Bhar.III.51/2024/8. számú határozatát (az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Bf.204/2022/24. számú határozatát, a Gyöngyösi Járásbíróság 4.B.101/2021/25. számú határozatát) az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés [jogállamiság elve], az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés [tisztességes hatósági eljáráshoz való jog], az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés [tisztességes bírósági eljáráshoz való jog - bírósághoz való jog, indokolt bírói döntéshez való jog], az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdés [ártatlanság védelme], az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdés [védelemhez való jog], az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben az Alaptörvény 28. cikk és az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdés [bíróságok jogalkalmazása során irányadó jogértelmezés alkotmányos keretei, magyar bírósági jogalkalmazás során biztosítandó nemzetközi joggal való összhang] a sérelme miatt, mint alaptörvény-ellenes bírósági döntés(ek)e)t, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (továbbiakban: Abtv.) 43. § (1) bekezdése alapján megsemmisíteni szíveskedjen.

Az alkotmányjogi panasszal összefüggésben indítványozom, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság az ítéletben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását felfüggeszteni szíveskedjen.

Kérelmem eljárásjogi alapja az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Ab tv. 27. § (1) bekezdése.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése

Pásztor Róbert terhelt 2021. március 2. napján 01 óra 30 perckor a 2408. sz. út 35. kilométer szelvényénél,orgalmi rendszámú személygépkocsival. A terheltet igazoltatta, amely során a vádlott gépjárművéből egy fegyver került feltalálásra.

10 nappal később a hatóság talált az [REDAKT] területén, [REDAKT]
[REDAKT] éterszelvényénél lévő útszakasz mellett a műúttól körülbelül 20 méterre az erdőben,
egy kiszigerelt körülbelül 2 éves és 18 kg súlyú muflon juhott, mely egy fára kötéllel felfüggesztésre
került.

A Gyöngyösi Járásbíróság 2022.06.01. napján 4.B.101/2021/25. szám alatt hozott ítéletével Pásztor Róbert vádlottat lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntetében (Btk. 325. § (1) a.) pontja és orvvadászat büntetében (Btk. 245. § b.) pont) bűnösnek találta, és ezért őt a bíróság halmazati büntetésül 3 év 6 hónap szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte, továbbá kötelezte, hogy fizessen meg 698.024,- Ft büntügyi költséget.

Az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2023. október 3. napján kihirdetett 2.Bf.204/2022/24. számú ítéletében a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt Pásztor Róbert ellen indult büntetőügyben a Gyöngyösi Járásbíróság 2022. június 1. napján kihirdetett 4.B.101/2021/25. számú ítéletét megváltoztatta. A vádlott közbiztonság elleni bűncselekménye minősítését a Btk. 325. § (1) bekezdés a.) pontja II. fordulata szerint pontosította. A terheltet az ellene emelt orvvadászat büntette (Btk. 245. §b.) pontja vádjá alól felmentette. A szabadságvesztését 2 (kettő) év 6 (hat) hónapra, a közügyektől eltiltás tartamát 3 (három) évre enyhítette. Az elsőfokú eljárásban felmerült 660.892,- (hatszázhatvanezer-nyolcszázkilencvenkettő) forint büntügyi költséget a Magyar Állam viseli, a terheltet terhelő büntügyi költség összege 37.132,- (harminchétezer-egyszázharminckettő) forint.

A Debreceni Ítéltábla 2024. március 26. napján kelt, Bhar.III.51/2024/8. számú határozatában – mely P/2. számú mellékletként megküldésre kerül a tisztelt Alkotmánybíróságnak – a lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt Pásztor Róbert ellen indult büntetőügyben az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Bf.204/2022/24. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatta meg. A vádlott bűnös bűnpártolás vétségében is (Btk. 282. § (1) bekezdés c.) pont). A vádlott büntetése halmazati büntetés. Az Ítéltábla a szabadságvesztés tartamát 2 (kettő) év 10 (tíz) hónapra súlyosította. A vádlottat terhelő büntügyi költség összegét 698.024,- (hatszázkilencvennyolcezer-huszonegy) forintra felemelte.

A Debreceni Ítéltábla egyebekben a másodfokú határozatot helybenhagyta.
A harmadfokú határozat ellen fellebbezésnek nem volt helye.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság 2024. március 26. napján kelt, Bhar.III.51/2024/8. számú határozatában rögzítette, hogy a harmadfokú határozat ellen nincs helye fellebbezésnek.

Az ügyben nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve nem kezdeményeztek perújítást (jogorvoslatot a törvényesség érdekében) vagy jogegységi panasz eljárást az ügyben.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság 2024. március 26. napján megtartott nyilvános ülésen hozta meg Bhar.III.51/2024/8. számú határozatát, melyet Indítványozó védőjének elektronikusan 2024. május 3. napján kézbesített, míg a terhelt szintén ezen a napon (2024. május 3. napján) postai úton vette át az ítéletet. Így, figyelemmel az AB ügyrend 28. § (2) bekezdésére, az alkotmányjogi panasz az Abtv. 30. § (1) szerinti határidőben kerül benyújtásra. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése értelmében jelen beadvány a Gyöngyösi Járásbíróságon kerül előterjesztésre.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az Indítványozó közvetlen, személyes és aktuális érintettségét igazolja, hogy a Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság 2024. március 26. napján meghozott Bhar.III.51/2024/8. számú határozatával záruló eljárásban terheltként vett részt [a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Bc.) 38. § (1)-(2) bek.; Abtv. 27. § (1) bekezdés].

Az okozott jog sérelem közvetlenül személyesen és aktuálisan érinti az Indítványozót, akinek a határozattal – és az azt megelőző büntetőeljárásban – sérültek eljárás alapjogai (tisztességes hatósági eljáráshoz való alapjog, tisztességes bírósági eljáráshoz való jog).

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

A határozat sérti az Alaptörvényt

- *B) cikk (1) bekezdését [jogállamiság elve],*
Magyarország független, demokratikus jogállam.
- *XXIV. cikk (1) bekezdését [tisztességes hatósági eljáráshoz való alapjog], továbbá ezzel összefüggésben*
Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.
- *XXVIII. cikk (1) bekezdését [tisztességes bírósági eljáráshoz való jog - bírósághoz való jog, indokolt bírói döntéshez való jog],*
Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.
- *a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben az Alaptörvény 28. cikkét és az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdését [bíróságok jogalkalmazása során irányadó jogértelmezés alkotmányos keretei, magyar bírósági jogalkalmazás során biztosítandó nemzetközi joggal való összhang],*
Alaptörvény 28. cikk
A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.
Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdés
Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.
- *XXVIII. cikk (2) bekezdését [ártatlanság védelme]*
Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.
- *XXVIII. cikk (3) bekezdését [védelemhez való jog]*
A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.

A határozat sérti továbbá az alábbi alapelveket, eljárási szabályokat, előírásokat:

- ártatlanság vételeme (elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy a terhelt bűnös)
- védelemhez való jog (első kihallgatás)
- iratok megismerésének joga, ezzel összefüggésben a nyilatkozattételi és indítványtételi jog, valamint a fegyverek egyenlőségének elve
- a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére elve
- bizonyítékok megismerésének joga
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet 11. § (1)-(2) bekezdésében előírt, a helyszín biztosítására vonatkozó szabályokat
- A nyomozás és az előkészítő eljárás részletes szabályairól szóló 100/2018. (VI.8.) Korm. rendelet 46. §-ának előírásait

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A Pásztor Róbert terhelt ellen folyamatban volt büntetőeljárásban már a nyomozati szakban jelentős sérelmet szenvedtek fent kifejtett alapelvek, terheltet megillető jogok, eljárási garanciák. Ez – többek között – jelentősen kihatott az ügyben eljáró bíróságok határozatainak meghozatalára is, így – elsősorban – a nyomozati szakon keresztül szeretném bemutatni a megsemmisíteni kért bírói döntés(ek) alaptörvény-ellenességét.

A Gyöngyösi Járásbíróság által megállapított tényállás alapján Pásztor Róbert terhelt 2021. március 2. napján 01 óra 30 perckor a [REDAKTOR] [REDAKTOR]

[REDAKTOR] mi rendszámú személygépkocsival. A terheltet [REDAKTOR] igazoltatta, amely során a vádlott gépjárművéből egy fegyver került feltalálásra.

Pásztor Róbert vádlott a fenti igazoltatását megelőzően az [REDAKTOR] k [REDAKTOR] térszélvénynél lévő útszakasz mellett a műútból körülbelül 20 méterre az erdőben, vadászatra jogosultság nélkül a nála tartott kis kaliberű golyós lőfegyverrel elejtett egy fenti időpontban vadászati tilalmi idő hatálya alá eső, körülbelül 2 éves és 18 kg súlyú muflon juhot, melyet egy fára kötéllal felfüggesztett és kizsigerelt. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásainak szabályairól szóló 79/2004. évi (V.4.) FVM rendelet 5. számú melléklete szerint a muflon juh vadászati idenye szeptember első napjától január 31. napjáig tartó időszak.

A vádlott 2021.03.02. napján történő igazoltatása során a vádlott gépjárművéből egy fegyver került feltalálásra. Ezt a tényt mind a rendőri jelentés, mind a feljelentés tartalmazza. Azt a lényeges körülményt azonban, hogy a fegyvert [REDAKTOR] a gépjárműből kivette és elvitte, sem a feljelentés, sem a rendőri jelentés nem tartalmazza, sőt ezzel ellentétesen azt állítja, hogy a helyszínt eredetben adta át a mintegy 2 órával később kikerkező szemlebizottságnak. Tényként tehát csak azt lehet elfogadni, hogy a helyszínt eredetben kizárólag [REDAKTOR] s látta, az utóbb kikerkező járőrök a vádlottat átkutatták, nála sem fegyvert, sem lőszert nem találtak, a fegyvert és a lőszereket a szemlebizottság nem a vádlottól, hanem ismeretlen helyről, talán a helyszínen lévő rendőrautóból foglalta le.

A rendőri jelentés bizonyító erejével kapcsolatban szeretném megjegyezni, hogy az hatósági intézkedésről kiállított olyan közokirat, mely az intézkedés tartalmát és megtörténtét bizonyítja, azonban a benne szereplő tények valóságát nem. Továbbá a rendőri jelentés nem tartalmaz minden lényeges eseményt, így az intézkedés lefolytatásának körülményeit nem tudja hitelt érdemlően alátámasztani. Bár [REDAKTOR] [REDAKTOR] árgyaláson tett vallomásaiban azt állította, hogy a vádlott

autójában lévő fegyver került lefoglalásra, a védelem megítélése szerint a rendőri jelentés/vallomás nem tudja alátámasztani kétséget kizáróan azt, hogy a [REDAKTOR] s által a vádlott autójában fellelt fegyver és később a szemle során lefoglalt fegyver, illetve a szakértői vizsgálatra megküldött fegyver ugyanaz lenne. (Amennyiben [REDAKTOR] ismerné, hogy a két fegyver nem ugyanaz, így magát bűncselekmény elkövetésével vádolná.) A rendőri jelentés/feljelentés nem lehet a vádlott bűnösségét megállapító ítélet tényállását megalapozni hivatott bizonyíték, mivel hiányoznak azok a további bizonyítékok (pl. kamera felvétel az igazoltatásról, igazoltatás menetét tanúsító tanúk, ujjnyom, DNS-nyom, stb.) amelyek az abban foglalt tények valóságát igazolnák, így a vádlott bűnösségének megállapításához alapul szolgálhatnának.

1. A szemle

2021.03.02. napján a szemle lefolytatására az eljárási szabályok súlyos megsértésével került sor. A szemle jegyzőkönyvet nem a szemlével egyidejűleg, hanem utólag vették fel, és az valótlan, önmagában is és egyéb bizonyítékoknak is ellentmondó állításokat tartalmaz. A helyszínt nem eredetben adta át [REDAKTOR] bár a szemle jegyzőkönyv ezt állítja, hanem azt megváltoztatta, hiszen a tárgyaláson tett vallomásában elismerte, hogy a fegyvert a vádlott járművéből kivette, elvitte és a rendőrautóba tette. Minthogy a helyszín megváltoztatásra került, a szemle során lefoglalt fegyver feltalálásának helyét kétséget kizáróan nem tudja bizonyítani, így azt sem, hogy a lefoglalt fegyver megegyezik azzal a fegyverrel, amely a vádlott autójában volt.

A szemlejegyzőkönyv a lent részletesen kifejtettek szerint valótlan állításokat és feltételezéseket tartalmaz, nem pedig azt, amit a szemlebizottság személyesen a helyszínen tapasztalt, ennek ellenére az eljáró elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során az abban foglaltakat fenntartások nélkül, és annak valóságtartama értékelése, mérlegelése nélkül elfogadta, annak hitelessége tekintetében felmerült kétségekről indokolásában nem tett említést.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 207. § (2) bekezdése rögzíti: A szemlén fel kell kutatni és össze kell gyűjteni a tárgyi bizonyítási eszközöket, és gondoskodni kell a megfelelő módon történő megőrzésükről. A szemle alkalmával a bizonyítás szempontjából jelentős körülményeket részletesen rögzíteni kell, így különösen a szemletárgy felkutatásának, összegyűjtésének menetét, módját, helyét és állapotát. A tárgyi bizonyítási eszközök felkutatása, rögzítése és biztosítása során úgy kell eljárni, hogy az eljárási szabályok megtartása utólag is ellenőrizhető legyen. A szemle tárgyról, ha lehetséges és szükséges, kép-, hang-, illetve kép- és hangfelvételt, rajzot vagy vázlatot kell készíteni, és azt a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

213. § (4) A szemléről, a bizonyítási kísérletről és a felismerésre bemutatásról – lehetőség szerint – kép- és hangfelvételt kell készíteni.

360. § (1) Az eljárási cselekményről a jegyzőkönyvet – a 360/A. §-ban meghatározott kivétellel – egyidejűleg kell elkészíteni.

167. § (5) Nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközből származó tény, amelyet a bíróság, az ügyész, a nyomozó hatóság, illetve a (2) bekezdésben meghatározott hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők büntetőeljárási jogainak lényeges sérelmével szerzett meg.

A bizonyítási cselekmény rendeltetését értelemszerűen csak abban az esetben tudja betölteni, ha a bizonyítás szempontjából jelentős körülményeket részletesen rögzítik, melyet a Be. kötelezően előír, kiemelve a szemletárgy felkutatása, összegyűjtése menetének, módjának, helyének és állapotának rögzítését, mintegy a törvényes eljárás garanciájaként. Ezen cél biztosítását szolgáló további kötelező előírás az eljárási szabályok utólagos ellenőrizhetősége is, azaz a tárgyi bizonyítási eszközök felkutatása, rögzítése és biztosítása során az eljáró hatóságnak úgy kell eljárnia, hogy a bizonyítási

cselekmény törvényessége a jegyzőkönyvből (illetve az esetleges felvételtől) kétséget kizáróan megállapítható legyen. A szemléről lehetőség szerint kép- és hangfelvételt kell készíteni, a végrehajtás körülményeinek (az abban résztvevők nyilatkozatai, a helyszín, a lefolyás menete) és az eljárási szabályok szigorú megtartásának részletes dokumentálása az eredményük hitelességét teszi ellenőrizhetővé.

A szemléről, a szemle lefolytatásával egyidejűleg jegyzőkönyvet nem vettek fel, legalábbis a nyomozati iratokban egyidejűleg felvett jegyzőkönyv nem található. A nyomozati iratok között fellelhető „jegyzőkönyv szemle megtartásáról” utólag, az azon szereplő hitelesítési bélyegző tanúsága szerint 5 óra 13 perckor készült, annak bűnjeleket számba vevő részén a képek 4 óra 44 perckor kerültek rögzítésre, így egyértelműen megállapítható, hogy azokat már nem a helyszínen, hanem a rendőrkapitányságon készítették (a gyanúsítottat 4 óra 49 perckor állították elő a rendőrkapitányságon). Egy további fényképmelléklet, amelyen a helyszínen készült képek is vannak többek között a vádlott gépjárművét és az abban található tárgyakat ábrázolja, ezek között azonban nincs olyan kép, amely a vádlott autójában fegyvert vagy lőszert mutat. A fotókon sárga táblán 1. számmal jelölt fegyver, a 2. és 3. számmal jelölt lőszerek egy rendőrautóban láthatók. Hogy ezek a képek hol és mikor készültek az nem került rögzítésre, egy ilyen kép utólag került ugyan a szemle jegyzőkönyv 3. oldalára behelyezésre, az azonban készítésének helyét és idejét a lenti ellentmondások, és a jegyzőkönyv egyidejűségének hiánya miatt hitelesen nem bizonyítja. A hitelesítési bélyegzőn 5 óra 23 perc szerepel. A szemle jegyzőkönyv szerint 43 db fénykép készült, a melléklet azonban 50 db fényképet tartalmaz. Egyébként a gyanúsítottal a jegyzőkönyv 5. és 9. oldalát írták alá.

A szemle jegyzőkönyv valótlán adatokat tartalmaz:

- 6. oldal 1. sz. bűnjel (ismeretlen tip. 0,22-es lőfegyver) rögzítési helyeként a gépjármű hátsó ülését jelöli meg annak ellenére, hogy az ide berögzített fénykép egy fegyvert az asztalon ábrázol, bár a jegyzőkönyv azt állítja, hogy a rögzítés módja eredetben. [REDACTED] bírósági tárgyaláson tett tanúvallomása a szemlejegyzőkönyvben foglaltakat teljes mértékben cáfolja, mivel [REDACTED] vádlott gépjárművében lévő fegyvert az autóból kivette, elvitte és a rendőrautóba tette, tehát eredetben a szemlebizottság nem foglalhatta le a gépjármű hátsó üléséről, ha csak nem a rendőrautó hátsó ülésére gondoltak.
- 6. oldal 2. sz. bűnjel (0,22-es kaliberű fegyvertár) rögzítési helyeként a gépjármű hátsó ülését jelöli meg annak ellenére, hogy az ide berögzített fénykép egy bűnjeltasakot ábrázol, bár a jegyzőkönyv azt állítja, hogy a rögzítés módja eredetben. [REDACTED] bírósági tárgyaláson tett tanúvallomása a szemlejegyzőkönyvben foglaltakat teljes mértékben cáfolja, mivel [REDACTED] a vádlott gépjárművében lévő fegyvert/tárat az autóból kivette, elvitte és a rendőrautóba tette, tehát eredetben a szemlebizottság nem foglalhatta le a gépjármű hátsó üléséről, ha csak nem a rendőrautó hátsó ülésére gondoltak.
- 6. oldal 3. sz. bűnjel (21 db 0,22-es lőszer + 1 db töltényhüvely) rögzítési helyeként a gépjármű hátsó ülését jelöli meg annak ellenére, hogy az ide berögzített fénykép egy bűnjeltasakot ábrázol, bár a jegyzőkönyv azt állítja, hogy a rögzítés módja eredetben. A szemlejegyzőkönyv 4. oldalán ennek ellentmondva azt rögzítették, hogy 16 db lőszer a gyanúsított ruházatából került elő. Ez a járőrök jelentésének azonban ellentmond, akik 2 órakor a vádlottat megmotozták és nála lőszereket nem találtak, tehát 3 óra 15 perckor a szemlebizottság sem találhatott a gyanúsított ruházatában lőszert.

A szemle jegyzőkönyv tehát sem formájában, sem tartalmában, sem felvételének módjában, azaz semmilyen tekintetben nem felel meg az eljárási törvény rendelkezéseinek. A szemléről készült jegyzőkönyv önmagának és a nyomozás egyéb okiratainak is ellentmondó információkat tartalmaz. A szemlebizottság tagjai a bíróságon azt nyilatkozták, hogy már nem emlékeznek a szemle lefolytatásának részletire, így ezen ellentmondásokat sem tudták tisztázni.

2. A fényképfelvételek

A helyszínen készült fényképfelvételek között nem található olyan, amely azt ábrázolná, hogy a vádlott gépjárművében fegyver vagy löszerek vannak. Ennek oka, hogy a szemlebizottság kérésére sem a vádlott autójában, sem a vádlottnál nem volt olyan tárgy, amely a terhére rótt cselekmény elkövetését bizonyítaná. A fényképek tanúsága szerint – amelyek talán a helyszínen, talán a rendőrkapitányságon készültek – egy rendőrautón látható egy fegyver és löszerek, de azt, hogy a képen szereplő fegyver, a vád tárgyát képező fegyver és korábban a vádlott autójában fellelt fegyver egy és ugyanaz, a fényképek hitelt érdemlően nem bizonyítják, ezt legfeljebb feltételezni lehetne.

3. A szakértői vélemény

Minthogy az igazságügyi fegyverszakértői vélemény tárgya olyan fegyver volt, amely – a fent kifejtett okból – kétséget kizáróan nem bizonyítható, hogy azonos a vádlott autójában fellelt fegyverrel, így a szakértői vizsgálat eredménye a vádlott bűnösségének megállapítása szempontjából relevanciával nem bírhat. A vádhatóság kötelessége lett volna annak bizonyítása, hogy a szakértő által megvizsgált fegyver kétséget kizáróan azonos a vádlott autójában fellelt fegyverrel. E tény bizonyítására pedig csak akkor van lehetőség, ha a nyomozás során, annak legelső mozzanatától egészen az elsőfokú ítélet meghozataláig a ténszerűség és a hitelesség garanciáját jelentő eljárási szabályokat betartják. A lentebb kifejtettek szerint azonban ezen eljárási szabályok súlyos sérelmet szenvedtek. Nincsenek továbbá arra utaló tárgyi bizonyítékok sem (pl. löpörnyom, ujjnyom, DNS-nyom), amely a fegyverszakértő által megvizsgált fegyvert egyértelműen a vádlotthoz kötné.

A fegyverszakértő a bírósági meghallgatása során egyértelműen megerősítette, hogy szakértői kérdés annak megállapítása, hogy egy fegyver löfegyver vagy sem, de azt ránézésre még egy szakértő sem tudja megállapítani, ehhez meghatározott vizsgálati módszerek szükségesek. Tehát sem a vádlott, sem az igazoltatást végző [REDACTED] ránézésre nem tudta eldönteni, hogy a puska löfegyver vagy sem.

A nyomozás során az orvvadászat kapcsán a helyszín közelében lefoglalt gumikesztyű genetikai szakértői vizsgálatát rendelték el. A szakértői vélemény szerint a kesztyű külső felületén Pásztor Róberttől származó DNS-t találtak, továbbá legalább egy ismeretlen személytől származó DNS-t is kimutattak. A kesztyűn löpormaradványt nem találtak. Arra, hogy a kesztyű mikor és milyen körülmények között került a helyszínre, és hogy a kesztyű összefüggésbe hozható-e a fellelt tetemmel a nyomozás során feltárt bizonyítékokból nem lehet közvetlen következtetést levonni, azt legfeljebb feltételezni lehet. A szakértő vélemény a vad elejtése tényének, azaz bűncselekmény elkövetésének, illetve az orvvadászat elkövetője személyének bizonyítására közvetlenül s kétséget kizáróan nem alkalmas, csak mint közvetett bizonyíték kerülhet értékelésre. A vádlott DNS-ét tartalmazó kesztyű helyszíni feltalálása pusztán azt bizonyítja, hogy a vádlottal fizikai kontaktusba került kesztyűt valaki a vad kizsigerelésének helyszínén hagyta, amelyből akár az is feltételezhető, hogy ez a személy a vádlott volt (de az is, hogy valaki más), továbbá akár az is feltételezhető, hogy ez a személy a vad kizsigerelésében részt vett, a vad vádlott általi elejtését azonban ez még közvetetten sem bizonyítja. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság a tényállást és a vádlott bűnösségét erre alapozva állapította meg.

4. A tanú vallomása

Az orvvadászat bűncselekménnyel kapcsolatban 2021.03.13. napján készült rendőri jelentés szerint, amikor a jelentést készítő rendőrök a helyszínre érkeztek, ott [REDACTED]

██████████s, aki a jelenlévőknek elmondta, hogy 2021.03.02. napján Pásztor Róbertet igazoltatta, akinél egy 0,22 kaliberű kisgolyós puska volt, így nem zárható ki, hogy ezen vad elejtésével Pásztor Róbert összefüggésbe hozható. A szemle lefolytatására ezt követően, a ██████████ által elmondottak ismeretében került sor, így véleményem szerint ezen közlés alkalmas volt a szemlével érintett és később tanúként is meghallgatott ██████████ lefolyásolására.

A szemlével érintett hivatásos vadász laikus véleménye szerint a vad kb. két hete pusztulhatott el, a vadász felfedezni vélt egy löcsatornát is, lövedéket azonban sem a vadban, sem a helyszínen nem találtak. ██████████ kenti kihallgatására fél évvel később 2021.10.15. napján került sor, aki a kifejezetten erre irányuló kérdésre adta elő, hogy őt tájékoztatták arról, hogy 10 nappal korábban Pásztor Róberttől egy 0,22 kaliberes puskát foglaltak le, így az állaton található sebet véleménye szerint akár a fenti puska is okozhatta. A tanú vallomása azonban a vad elejtése tényének, időpontjának alátámasztására nem alkalmas. **Lövedéket nem találtak, a vad tetemet orvosszakértő nem vizsgálta meg, így sem a vad halálának időpontja, sem pedig annak az oka nem ismert.** Tehát még az sem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a vadat elejtették, azaz az sem állítható kétséget kizáróan, hogy bűncselekmény történt, ez pusztán feltételezés. A tanú vallomása legfeljebb azt valószínűsíti, hogy a vad halálát – amennyiben bebizonyosodna, hogy azt elejtették – akár egy olyan fegyverrel is okozhatták, amelyet lefoglaltak. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság a vad elejtését tényként kezelte, és a vádlott bűnösségét a tanú vallomására alapozva állapította meg.

5. A helyszín biztosítása

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet 11. § (1) és (2) bekezdése rendelkezik a helyszín biztosításával kapcsolatos előírásokról.

11. § (1) A helyszínt biztosító rendőr

- d) a helyszínt körülhatárolja, eredeti állapotában megőrzi,*
- e) megállapítja és megfigyeli, hogy megváltoztatták-e a helyszínt, miben változtatták meg, ha igen, ki és miért,*
- g) az eseményt szolgálati elöljárójának azonnal jelenti,*
- j) a helyszínre megérkező szemlebizottság vezetőjének jelentést tesz.*
- (2) A helyszínről való bevonulása után a rendőr írásban jelenti, hogy*
 - a) kinek a felhívására vagy utasítására, mikor érkezett a helyszínre,*
 - b) kiket talált a helyszínen,*
 - c) milyen nyomokat és anyag maradványokat biztosított,*
 - d) milyen intézkedéseket tett, valamint*
 - e) változásokat eszközöltek-e a helyszínen, ha igen, kik és miért.*

A fenti rendelkezések nem kerültek betartásra, mivel ██████████ a vádlott autójából a fegyvert kivette, elvitte és állítása szerint azt a rendőrautóba tette, ugyanakkor erről a jelentésben számot nem adott. Erről az elsőfokon eljáró bíróság ítéletében nem tett említést a helyszín megváltoztatásának tényét figyelmen kívül hagyta és ennek okairól az indokolásban számot nem adott.

6. Nyomok rögzítése

A nyomozás és az előkészítő eljárás részletes szabályairól szóló 100/2018. (VI.8.) Korm. rendelet (Nyer.) 46. §-ában rendelkezik a talált nyomok, anyagmaradványok és bizonyítási eszközök jegyzőkönyvezésének további követelményeiről, így különösen figyelemmel kell lenni azok leírásának, pontos adatainak, számmal is azonosított helyük, illetve rögzítésük és biztosításuk

tényének feltüntetésére. Egyebekben a bűnjelkezelés szabályait kell megfelelően alkalmazni kezelésük során (Nyer. 46. § (1)-(2) bekezdés).

*46. § (1) * A nyomozó hatóság saját segédanyagainak és eszközeinek a felhasználásával létrehozott tárgyi bizonyítási eszközök, így különösen a talált nyomok, anyagmaradványok, vér- és vizeletminta, továbbá az egyéb bizonyítási eszközök*

a) leírását, egyéb azonosításukra alkalmas adatait,

b) pontos, számmal is azonosított helyét,

c) rögzítésének, illetve biztosításának tényét

így kell az eljárási cselekményről készült jegyzőkönyvben feltüntetni, hogy azok az eljárás későbbi szakaszában is kétséget kizáró módon azonosíthatók, illetve felismerhetők legyenek.

*(2) * Az (1) bekezdés szerinti tárgyi bizonyítási eszközöket a továbbiakban a bűnjelkezelésről szóló jogszabályokban foglaltak szerint kell kezelni.*

A szemlejegyzőkönyv nem a helyszínen és nem a szemlével egy időben készült, abban a szemlebizottság nem az általa személyesen tapasztalt körülményeket írja le, így a szemle a fegyver feltalálása helyének hitelt érdemlő bizonyítására nem alkalmas, tehát a fegyver feltalálásának helye ismeretlen, hiszen azt a szemle során a vádlott autójából biztosan nem foglalhatták le, tekintettel arra, hogy [REDACTED] a fegyvert onnan kivette és elvitte. Ezt a szemlejegyzőkönyv azonban nem tartalmazza. A lőszereket a vádlottól szintén nem foglalhatták le, hiszen már a szemlebizottság kérésére megelőzően a helyszínre érkező járőrök sem találtak lőszereket a vádlottnál, így a lőszereket is ismeretlen helyről foglalták le. [REDACTED] jelentésében állítja, hogy a lőszerek a vádlottnál voltak, ezt azonban sem a tanúk, sem más egyéb tárgyi bizonyítási eszközök nem támasztják alá. A fenti súlyos eljárási szabálysértések okán a szemlejegyzőkönyvet ki kellett volna zárni a bizonyítékok közül, annak tartalmára tényállást alapítani nem lehet. Ennek ellenére a bíróság a fent feltárt visszasságot, ellentmondásokat indoklásában meg sem említette, így ez nem derül ki, hogy miért fogadta el a bíróság hitelt érdemlőnek a szemle során rögzítetteket.

7. „lemondás” az iratok ismertetéséhez való jogról, az ügyiratok megismerése

Be. 386. § (1) A bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy – elfogása, idézése, előállítása, körözésének elrendelése, vagy vele szemben elfogatóparancs kibocsátása esetén – a gyanúsítás közléséig arra jogosult, hogy

a) a gyanúsított kihallgatással kapcsolatos büntetőeljárási jogairól felvilágosítást kapjon,

b) védőt hatalmazzon meg vagy védő kirendelését indítványozza,

c) védőjével ellenőrzés nélkül tanácskozzon.

A nyomozati iratok tanúsága szerint Pásztor Róbertet előállítását követően, a védő kirendelését és gyanúsított meghallgatását megelőzően, anélkül, hogy büntetőeljárási jogairól valós felvilágosítást kapott volna nyilatkoztatták arra vonatkozóan, hogy a nyomozás befejezését követően az eljárás iratait meg kívánja-e ismerni és hogy a tárgyalási időköz lerövidítéséhez hozzájárul-e. Legalábbis egy erre vonatkozó nyilatkozatot aláírtak vele, mert a vádlott érdemi tájékoztatást erre vonatkozóan nem kapott.

Be. 352. § (1) A nyomozás során a 100. § rendelkezéseit folyamatosan és oly módon kell alkalmazni, hogy a gyanúsított és a védő az eljárás valamennyi ügyiratát a vádemelés előtt legalább egy hónappal, teljes terjedelmében megismerhesse, és indítványait, észrevételeit megtehesse.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott időköz a terhelt és a védő hozzájárulásával rövidíthető vagy mellőzhető.

A vádlottat az első gyanúsított kihallgatását megelőzően lemondatták azon jogáról, hogy az eljárás ügyiratát megismerhesse, legalábbis aláíraták vele egy erre vonatkozó ügyiratot. Az iratokat a nyomozás befejezésekor sem a vádlottal, sem a védővel nem ismertették, azokról másolatot sem a vádlott, sem a védő részére nem biztosítottak, így a nyomozati anyagot a bíróság volt kénytelen mind a vádlott, mind a védő részére megküldeni. Általánosságban elmondható, hogy a nyomozó hatóság teljesen mellőzte a gyanúsított és a védő bármilyen jellegű tájékoztatását a nyomozás során. Nem ismertették a szakértői vizsgálat eredményét, nem került sor a gyanúsított folytatólagos kihallgatására a löfegyverrel visszaélés cselekményével kapcsolatban (az erre vonatkozó első kihallgatáson a védő nem volt jelen, a folytatólagos kihallgatás tárgya pedig ezzel a cselekménnyel nem függött össze). Mivel a nyomozás kulcsfontosságú a büntetőjogi felelősség megállapítása szempontjából, és az annak során elkövetett mulasztásokat nagyon nehéz orvosolni a későbbiekben, a fentiek rendkívül kedvezőtlenül hatottak a hatékony védelemhez való jog érvényesülésére.

8. Gyanúsított kihallgatása védő nélkül

386. § (1) A bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy – elfogása, idézése, előállítása, körözésének elrendelése, vagy vele szemben elfogatóparancs kibocsátása esetén – a gyanúsítás közléséig arra jogosult, hogy

- a) a gyanúsított kihallgatással kapcsolatos büntetőeljárási jogairól felvilágosítást kapjon,*
- b) védőt hatalmazzon meg vagy védő kirendelését indítványozza,*
- c) védőjével ellenőrzés nélkül tanácskozzon.*

(2) A védő a gyanúsítás közléséig arra jogosult, hogy az általa védett személlyel a kapcsolatot felvegye és vele ellenőrzés nélkül tanácskozzon.

387. § (1) Ha nincs védője, a gyanúsítottat vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személyt a kihallgatását megelőzően – előállítása, őrizete esetén haladéktalanul – figyelmeztetni kell arra, hogy védőt hatalmazhat meg vagy védő kirendelését indítványozhatja. Ezen indítványt a nyomozó hatóság vagy az ügyészség nyomban elbírálja.

(2) Ha az eljárásban védő részvétele kötelező, a gyanúsított vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy figyelmét arra is fel kell hívni, hogy ha nem hatalmaz meg védőt, a nyomozó hatóság vagy az ügyészség rendel ki védőt. Ha a gyanúsított vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy kijelenti, hogy nem kíván védőt meghatalmazni, a nyomozó hatóság vagy az ügyészség nyomban védőt rendel ki.

(3) Ha a gyanúsított vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy védőt kíván meghatalmazni, vagy a nyomozó hatóság, illetve az ügyészség védőt rendel ki, a nyomozó hatóság vagy az ügyészség a védőt nyomban értesíti és a gyanúsított kihallgatást a védő megérkezéséig, de legalább két órára elhalasztja. Ha a megállapított határidőn belül

a) a védő nem jelenik meg, illetve

b) a gyanúsított vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy a védővel lefolytatott tanácskozás alapján a kihallgatás megkezdéséhez hozzájárul, a nyomozó hatóság vagy az ügyészség a gyanúsított kihallgatást megkezdi.

(4) A nyomozó hatóság vagy az ügyészség az (1)–(3) bekezdés alapján tett intézkedéseit, a 47. § (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben a területi kamara által kijelölt védővel való kapcsolatfelvétel érdekében tett intézkedéseit, és ha ismert, a védő távolmaradásának okát a gyanúsított kihallgatás jegyzőkönyvébe foglalja.

(5) A nyomozó hatóság vagy az ügyészség biztosítja, hogy a gyanúsított vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy a kihallgatása előtt, illetve annak zavarása nélkül a kihallgatása alatt a védőjével tanácskozhasson.

167. § (5) Nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközből származó tény, amelyet a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság, illetve a (2) bekezdésben meghatározott hatóság bünteselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők büntetőeljárási jogainak lényeges sérelmével szerzett meg.

A gyanúsított első, 2021.03.02-án lefolytatott kihallgatása során a Be. 386. §-ában foglalt rendelkezéseket nem tartották be. A védő kirendelésére formálisan sor került ugyan, azonban a gyanúsított védelemhez való joga egyáltalán nem érvényesült. A kirendelt védőt a hatóság feljegyzése szerint megpróbálták telefonon elérni, ez azonban nem sikerült, mivel a védő a telefont nem vette fel, majd ezt követően 2-3 perc elteltével a kihallgatást mégis megkezdték, anélkül, hogy a gyanúsított legalább telefonon tanácskozhatott volna a védőjével. A gyanúsított kihallgatás a védő távolmaradása esetén a legalább kétórás határidőn belül csak akkor kezdhető meg, ha a gyanúsított vagy a megalapozottan gyanúsítható személy a védővel – jellemzően elektronikus úton, telefonon – lefolytatott tanácskozás alapján a kihallgatás megkezdéséhez hozzájárul, egyébként a védő távolmaradása esetén a gyanúsított kihallgatásnak csak a megállapított határidő eltelte után lett volna helye.

A gyanúsított első kihallgatására a védelemhez való joga lényeges sérelmével került sor, amelyre tekintettel a védelem a gyanúsított első kihallgatása jegyzőkönyvének a kizárására tett indítványt, ennek azonban az első fokon eljáró bíróság helyt nem adott, az ítéleti tényállást részben ezen vallomásra alapozta, és annak az ítéletben magyarázatát nem adta, hogy miért nem vette figyelembe ezen súlyos eljárási szabálysértést. Tehát az eljárási jogok súlyos megsértésén túl, a bíróság ezen körben indokolási kötelezettségének sem tett eleget.

9. Az alapos gyanú közlése

Be. 388. § (1) A gyanúsítottal a kihallgatása során a terhelti figyelmeztetést követően közölni kell a gyanúsítás tárgyává tett cselekmény tényállását és annak Btk. szerinti minősítését.

(2) A gyanúsítás közlését követően a nyomozó hatóság vagy az ügyészség figyelmezteti a gyanúsítottat és a védőt arra, hogy a gyanúsítás ellen panasznak van helye.

Az előzetes szaktanácsadói vélemény a kihallgatás után készült el, tehát a gyanú csak ekkor vált megalapozottá.

10. szembesítés

211. § (1) Ha a terhelt, a tanúk, illetve a terhelt és a tanú vallomásai egymással ellentétesek, a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság az ellentétet szükség esetén szembesítéssel tisztázza. A szembesítettek a vallomásukat egymással előszóban közlik, ezután megengedhető, hogy a szembesítettek egymásnak kérdéseket tegyenek fel.

A terhelt és a tanú vallomásainak ellentétei szembesítéssel nem kerültek tisztázásra.

A bizonyítási eljárás értékelése

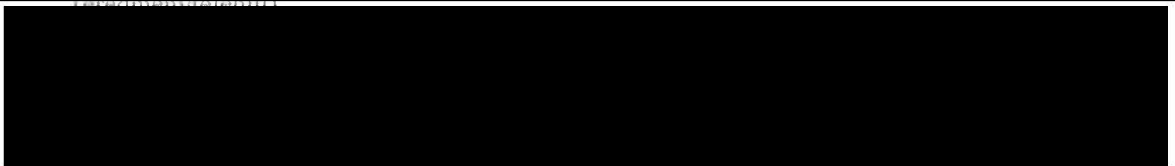
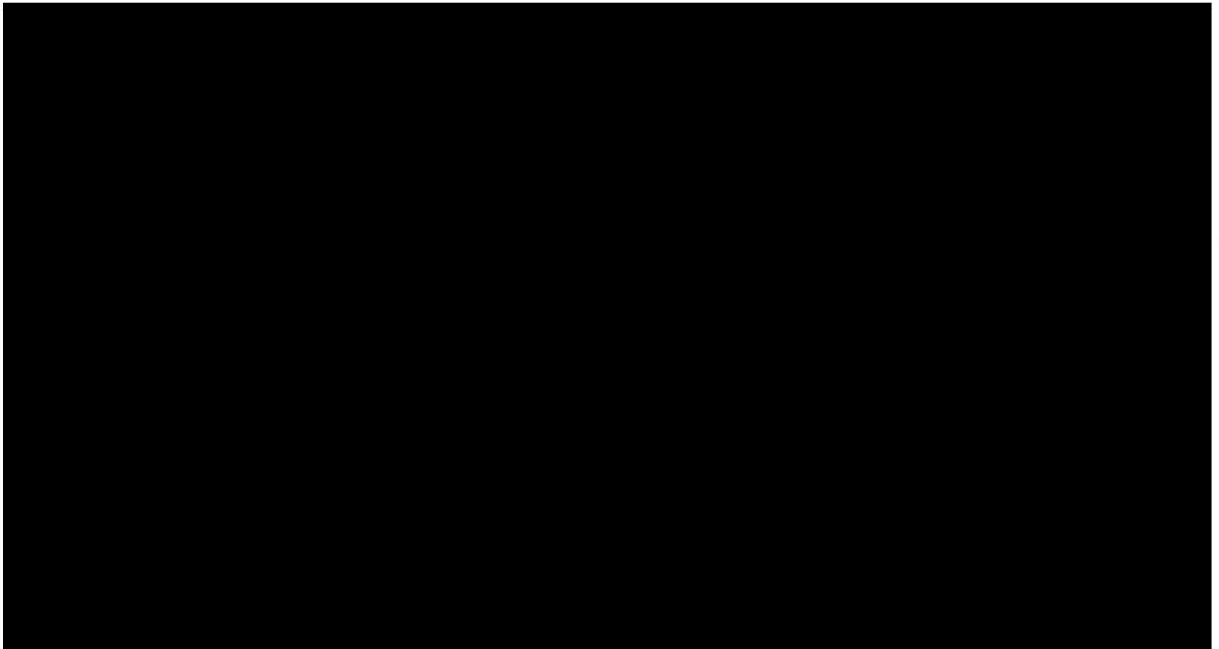
166. § (1) A bizonyítási eszközök felderítése, összegyűjtése, biztosítása és felhasználása során a törvény rendelkezései szerint kell eljárni.

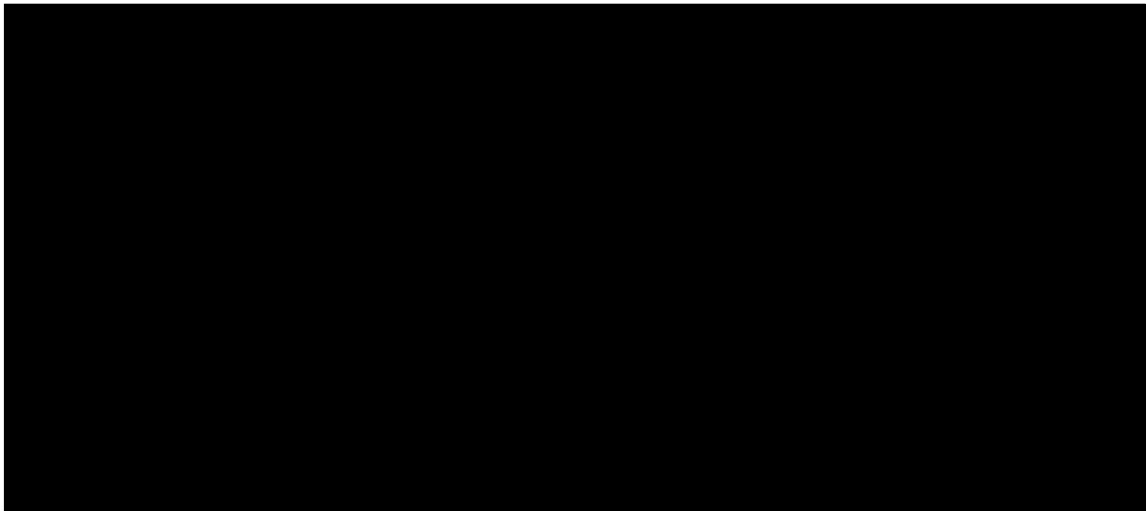
167. § (5) Nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközből származó tény, amelyet a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság, illetve a (2) bekezdésben meghatározott hatóság bünteselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők büntetőeljárási jogainak lényeges sérelmével szerzett meg.

A büncselekményi tényállás jelentős elemeire ki kell terjednie a bizonyításnak. A jelentős tényeket bizonyítani kell, de a bizonyítás csak törvényes keretek között valósulhat meg. A bizonyítási eszközök felderítése, összegyűjtése és felhasználása során a fent részletesen kifejtettek szerint a Be. és a vonatkozó szakmai szabályok figyelmen kívül hagyásával, megsértésével jártak el, így az ezekből származó tényeket bizonyítékként nem lett volna szabad értékelni, mégis az ezen bizonyítási eszközökből származó tényeket, de még feltételezéseket is az elsőfokú bíróság tényállása megállapításához felhasználta. **Ezen eljárási szabálysértések megítélésem szerint lényeges hatással voltak mind az eljárás lefolytatására, mind a bűnösség megállapítására.**

A nyomozó hatóság a nyomozást a szakmai előírások és az eljárási törvény rendelkezéseinek teljes mértékű figyelmen kívül hagyásával folytatta le, annak során számos szakmai hibát elkövettek, a felderítést hiányosan végezték el, bár lett volna lehetőségük a bizonyítékok begyűjtésére (ujjnyom rögzítése, lövő-kéz vizsgálata, DNS-nyom rögzítése a fegyveren, löpornyom rögzítése a vádlott kezén, lövéspróba, stb.) azt mégis elmulasztották. A löfegyverrel visszaélés kapcsán felderítetlenek maradtak a fegyver eredetére és megszerzésére vonatkozó tények, a vádlott igazoltatása és előállítása között lefolytatott helyszíni eljárási cselekmények, különösen a fegyver elmozdításának, lefoglalásának a körülményei. **Nem folyt arra irányuló vizsgálat, hogy kinek az ujjnyoma vagy DNS-nyoma található a fegyveren, nem végezték el a fegyver arra irányuló vizsgálatát, hogy azzal lőttek-e és a vádlott kezéről nem vettek löpornyomot sem. Nincs tehát olyan objektív tárgyi bizonyíték, amely azt kétséget kizáróan alátámasztaná, hogy a vádlott a szakértő által lefoglalt fegyvert, megfogta, sőt azzal lőtt, sőt azzal a fellelt vadat elejtette.**

A nyomozás lefolytatásának hiányosságai és a nyomozás során elkövetett eljárási szabálysértések egyértelműbb beazonosíthatósága érdekében az alábbiakban vázlatosan, a nyomozati iratok tanúsága szerinti időrendben vannak feltüntetve azon nyomozati cselekmények, amelyek mindkét büncselekmény kapcsán folyamatban lévő büntetőeljárásokban történtek és amelyek relevanciával bírnak.

Fegyvernyilvántartás

A löfegyverek tartásának az azokkal végezhető tevékenységeknek a szabályait a löfegyverekről és a lőszerokről szóló 2004. évi XXIV. tv. (a továbbiakban: Ftv.), valamint a végrehajtására kiadott fegyverekről és lőszerokről szóló 253/2004. (VIII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) határozza meg. Az Ftv. a fentieken túl meghatározza a löfegyverekre vonatkozó adatkezelési szabályokat is. Az Ftv. 5. § (2) bekezdése rögzíti mindazokat az adatokat, amelyek a Rendőrség által kezelt löfegyverek központi nyilvántartásában szerepelnek. A nyilvántartásnak részét képezik a löfegyver azonosítását lehetővé tévő adatok, melyeknek a Rendőrség által történő nyilvántartásba vétele a fegyver gyártására, forgalmazására engedéllyel rendelkező Kr. 14. § (4) bekezdésében, továbbá a fegyvergyártó Kr. 15. § (1) bekezdésében foglalt jelentési kötelezettségének teljesítésével, továbbá a természetes személy engedélyes által külföldön történő löfegyver vásárlását követően, a megvásárolt eszköz engedélybe történő bejegyzésével valósul meg. A löfegyver polgári nyilvántartásból történő törlésére pl. a löfegyver hatástalanítása esetén kerülhet sor. A löfegyvert az engedélyügyi eljárás lefolytatására illetékes hatóságnál kell leadni, amely főszabályként a leadni kívánt löfegyver tartási céljától függően lehet az engedély és lakóhelye szerinti rendőrkapitányság, illetve megyei rendőr-főkapitányság. (Kr. 4. § (2) és (4) bekezdés)

c.) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A tisztességes eljáráshoz való jog az igazságszolgáltatás egyik – a bírósági és hatósági eljárások legbelső, megkerülhetetlen - alapelve, a jogállamiság lényeges tartalmi eleme. A tisztességes eljáráshoz való jog azt jelenti, hogy a bárki ellen emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság méltányos és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. Ez az előírás egy kikényszeríthető alanyi jog, mely nem csak Magyarország Alaptörvényében, hanem több nemzetközi egyezményben és dokumentumban is rögzítve van.

A tisztességes eljáráshoz való jogot az Alaptörvényben garanciák biztosítják. Ezek egyrészt ún. általános garanciák, vagyis olyan rendelkezések, amelyeknek bármilyen típusú bírósági eljárásban (polgári, büntető, közigazgatási) érvényesülniük kell. Másrészt pedig speciális garanciák, ami kifejezetten büntetőeljárások során érvényesülő garanciák összefoglaló neve.

Az általános garanciák közé tartozik a bírósághoz fordulás joga, azaz mindenkinek lehetősége van a bírói jogvédelem igénybevételére. A törvényes bíróhoz való jog, aminek biztosítéka a bírói kinevezésre vonatkozó szabályok betartása és a bíróság átlátható ügyelosztási rendje. A jogorvoslathoz való jog, ami rögzíti, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy fellebbezzon az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti. Az eljárás nyilvánossága, ami lehetővé teszi az igazságszolgáltatás működésének ellenőrzését és biztosítja az eljárások átláthatóságát a polgárok számára. Valamint az eljárás időtartama, ami megköveteli, hogy ésszerű határidőn belül döntés szülessen. A határidők a jogilag szabályozott folyamatok olyan elemei, amelyek megakadályozzák az eljárások parttalanná válását.

Speciális garancia például az ártatlanság védelme, vagyis hogy senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg. Hogy valóban élő biztosíték legyen, az ártatlanság védelme megköveteli a hallgatáshoz való jogot és az önvádra kötelezés tilalmát is. A büntetőeljárások során nem a terheltnek (gyanúsítottak, vádlottnak) kell bizonyítani ártatlanságát, hanem a hatóságot terheli a bűnösség bizonyításának terhe. De az ártatlanság védelme nem jelenti azt, hogy a terheltet az eljárás alatt ne lehetne fogva tartani.

A védelemhez való jog, amely a büntetőeljárás alá vont személyt az eljárás bármely szakaszában megilleti. A védelemhez való jog kezdetben a büntetőeljárás bírósági szakaszához kapcsolódott, és a védelem, illetve a védőválasztás jogát foglalta magában. Mára már az eljárás egészére, annak valamennyi szakaszára kiterjed.

A „fegyverek egyenlőségének elve” a büntetőeljárásban azt biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson. Az elv érvényesülésének egyik feltétele a felek mindegyikének személyes jelenléte az eljárási cselekmények során. A másik feltétel, hogy az ügyben lényeges adatokat a vád, illetve a vádlott és védője ugyanolyan teljességben és mélységben ismerhesse meg. Az eljárás professzionális szereplőinek törekedniük kell a közérthető fogalmazásra, nem érhet hátrány senkit iskolázatlansága miatt.

A tisztességes eljárás olyan minőség, amit az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csak megítélni. Ezért egyes részletek hiányának ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, azaz „nem tisztességes”.

Az eljárási törvények a tisztességes eljárás alapelveinek érvényesülését szolgáló részletszabályokat tartalmazzák. A bíróságoknak egyfelől az a feladatuk, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülésével kapcsolatos, más hatósági eljárásokban és egyéb hasonló jogviszonyokban felmerült jogvitákat ítélik meg. Ide kell érteni a jogorvoslati eljárások esetén az alsóbb fokú bíróságokat is. Másfelől azonban saját eljárásukban is gondoskodniuk kell a tisztességes eljáráshoz való jog maradéktalan érvényesítéséről.

Az alkotmánykonform Alaptörvény-értelmezés a korábban szorosan eljárási alapjogként értelmezett tisztességes eljárást megnyitotta az anyagi jog felé is. Utalt erre a 20/2017. (VII. 18.) AB határozat. Indokolás [25] is, amikor a bíróságok indokolási kötelezettségével összefüggésben kifejtette, hogy „az Alkotmánybíróság, figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében előírt jogszabály értelmezési kötelezettségre is, azt vizsgálja, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Az Alkotmánybíróság tehát a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon”, ugyanakkor nyomatékosította, hogy **a jogszabályokat figyelmen kívül hagyó bíróság eloldja magát**

függetlensége alapjától, a jogtól, és ezáltal a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja.

A Magyar Nemzeti Bank indítványára hozott döntésben már elvi súlyú kijelentéseket találunk. A befogadás körében az Alkotmánybíróság „alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tekintette, hogy a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslathoz fűződő alapjogok érvényesülnek-e akkor, ha a bíróság az Alaptörvény 28. cikkének alkalmazását kifejezetten mellőzi, és ezzel megakadályozza a jogszabály céljának érvényesülését” (23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [19]). Ezzel az Alkotmánybíróság a XXVIII. cikk eredetileg processzuális jellegű (1) és (7) bekezdését összekapcsolta a 28. cikk generális hermeneutikai – vagyis minden jogszabály minden rendelkezésére irányadó – szabályával, így az Alaptörvényt a 28. cikk közbejöttével figyelmen kívül hagyó jogértelmezés, vonatkozzon az anyagi, eljárási vagy szervezeti szabályra, mindig támadható lesz alkotmányjogi panasszal.

Egyrészt a jogszabályok betartásának kötelezettségét általában a tisztességes eljáráshoz való jog részeként értelmezte: „a meghozott bírói döntés önkényessé vált, mert kilépett abból a jogértelmezési keretből, amelyet számára az Alaptörvény előírt. Az önkényes bírói jogértelmezés sértheti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot”. A korábbi határozatot idézve: „[a]z Alkotmánybíróság (...) kapcsolta össze a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és az önkényes jogalkalmazás tilalmát. Elvi éllel kimondta: [a] bírói függetlenségnek nem korláta, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. **Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel**” (20/2017. (VII.18.) AB határozat, Indokolás [23], 23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [28], 3280/2017. (XI.2.) AB határozat Indokolás [38]). Másrészt meghatározta a 28. és a XXVIII. cikkek összekapcsolásának feltételeit: „[a]z Alkotmánybíróság azonban csak kivételesen, szigorú feltételek fennállása esetén állapítja meg a jogalkalmazói önkény fennállása miatt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét (...) Tehát a contra legem jogértelmezés és jogalkalmazás önmagában nem alapozza meg az alkotmányellenességet. A contra legem jogalkalmazásnak egyben alkotmányellenesnek, azaz az Alaptörvénnyel ellentétesnek kell lennie (contraconstitutionem) (...) Jelen esetben a bírósági jogértelmezés a rá vonatkozó, az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogértelmezési szabályokat kifejezetten figyelmen kívül hagyta, emiatt contraconstitutionem vált önkényessé, és így az érintett felek tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának sérelmét is okozta.” 3280/2017. (XI. 2.) AB határozat, Indokolás [38].

Ez a rendes bíróságok kockázata: ha értelmezik az Alaptörvényt, de ez nem egyezik az Alkotmánybíróság későbbi megfontolásaival, pusztán emiatt – az összekapcsolás eredményeként – a bírósági jogértelmezést hordozó döntés megsemmisítése elkerülhetetlen. A kockázat ellenére más megoldás nincs, a tisztességes eljárás érdekében a jogszabályokat minden ügyben az Alaptörvénnyel összhangban értelmezni kell, ha pedig ehhez elkerülhetetlen, akkor az Alaptörvényt is.

A tisztességes eljáráshoz való jog klasszikus, az eljárási törvényekben részletezett összetevői mellett arra is figyelnie kell a hibamentesen kinevezett és az ügyelosztási rendben egyre precízebb feltételek mellett kijelölt bírónak, hogy mindkét fél számára nyilvánvalóan pártatlan és szabályos eljárásban az anyagi és az eljárási jogokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezze és alkalmazza. Ellenkező esetben az eljárása nem lesz tisztességes, ami a döntésének megsemmisítését vonja maga után.

A tisztességes eljáráshoz való jog alapszabályait a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, az Emberi Jogok Európai Egyezménye, az Alaptörvény, az Emberi Jogok Európai Bírósága és a magyar Alkotmánybíróság döntései határozzák meg.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának VI., Igazságszolgáltatás c. fejezetének 47. cikke

A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogról:

- Mindenkinnek, akinek az uniós jogok által biztosított jogait megsértették, joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.
- Amellett mindenkinek joga van ahhoz is, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja.
- Mindenkinnek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybevételéhez. Azoknak, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételéhez erre szükség van.

Az első bekezdés az EJEE 13. cikkén alapul:

„Bárkinek, akinek a jelen Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, joga van ahhoz, hogy a hazai hatóság előtt a jogsérelem hatékony orvoslását kérje az esetben is, ha e jogokat hivatalos minőségben eljáró személyek sértették meg.” Az uniós jogban ugyanakkor a védelem szélesebb körű, mivel bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot biztosít. A Bíróság 1986. május 15-i ítélete ezt a jogot az uniós jog általános elveként ismerte el (222/84. sz. Johnston-ügy [EBHT 1986., 1651. o.]; lásd még a 222/86. sz. Heylens-ügyben 1987. október 15-én hozott ítéletet [EBHT 1987., 4097. o.], valamint a C-97/91. sz. Borelli-ügyben 1992. december 3-án hozott ítéletet [EBHT 1992., I-6313. o.]). A Bíróság szerint az uniós jog általános alapelve az uniós jog végrehajtása során a tagállamokra is vonatkozik. A 47. cikk az Unió intézményeire, és – amennyiben azok uniós jogot hajtanak végre – a tagállamok intézményeire, valamint az uniós jog által biztosított valamennyi jogra vonatkozik.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának V., A polgárok jogai c. fejezetének 41. cikke

A megfelelő ügyintézéshez való jogról:

- Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy ügyeit az Unió intézményei, szervei és hivatalai részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.
- Ez a jog magában foglalja:
 - a) mindenkinek a jogát arra, hogy az őt hátrányosan érintő egyedi intézkedések meghozatala előtt meghallgassák,
 - b) mindenkinek a jogát arra, hogy a személyére vonatkozó iratokba a bizalmas adatkezeléshez, illetőleg a szakmai és üzleti titokhoz fűződő jogos érdekek tiszteletben tartása mellett betekintszen.
 - c) az igazgatási szervek azon kötelezettségét, hogy döntéseiket indokolják.
- Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az Unió a tagállamok jogában foglalt közös általános elvek alapján megtérítse számára az intézményei és alkalmazottai által feladatuk teljesítése során neki okozott károkat.
- Mindenkinnek lehetősége van arra, hogy a Szerződések nyelveinek valamelyikén írásban forduljon az Unió intézményeihez, és ugyanazon a nyelven kapjon választ.

Az Alapjogi Charta 41. cikkének (1) bekezdésének utolsó fordulata (részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belüli ügyintézés), valamint (2) bekezdésének c) pontja (indokolási kötelezettség) szövegszerűen megjelenik. Tartalmi egyezőség mutatható ki a hatóságok által feladatuk

teljesítése során jogellenesen okozott kár megtérítésére vonatkozó, az Alaptörvény XXIV. cikk (2) bekezdésében rögzített kötelezettség, és az Alapjogi Charta 41. cikk (3) bekezdése között.

A tisztességes eljáráshoz való jog tehát tágan értelmezendő, mert egyrészt e körbe vonja az Alaptörvény a megfelelő ügyintézéshez való jogot (azaz nemcsak a bírósági eljárásokra vonatkozik), másrészt az eljárás(ok) egészében érvényesülnie kell. Ezzel lényegében általános, s nem is csak a bírósági eljárásokra szorító érvénnyel fogalmazza meg a tisztességes eljáráshoz való jogot, illetve a tisztességes eljárás követelményét és annak egyes elemeit. A tisztességes eljáráshoz való jog alaptörvényi szabályán egyértelműen kimutathatók az Európai Unió Alapjogi Chartájának hatása.

Az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikkének első bekezdése:

„Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában. Az ítéletet nyilvánosan kell kihirdetni, a tárgyalóterembe való belépést azonban meg lehet tiltani a sajtónak és a közönségnek a tárgyalás teljes időtartamára vagy egy részére annyiban, amennyiben egy demokratikus társadalomban ez az erkölcsök, a közrend, illetőleg a nemzetbiztonság érdekében szükséges, ha e korlátozás kiskorúak érdekei, vagy az eljárásban résztvevő felek magánéletének védelme szempontjából szükséges, illetőleg annyiban, amennyiben ezt a bíróság feltétlenül szükségesnek tartja, mert úgy ítéli meg, hogy az adott ügyben olyan különleges körülmények állnak fenn, melyek folytán a nyilvánosság az igazságszolgáltatás érdekeit veszélyeztetné.”

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése az Egyezményhez hasonló szöveget tartalmaz: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

Magyarország részes állama mind az Egyezségokmányoknak, mind az Egyezménynek, így azok ellenőrző mechanizmusainak jogértelmezését az Alkotmánybíróság a jogvédelem minimális szintjeként ismeri el ([32/2012. (VII. 4.) AB határozat, Indokolás [41]; legutóbb megerősítve: 25/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [27]).

Az Egyezmény 1. Cikke a következőképpen rendelkezik: „A Magas Szerződő Felek biztosítják a joghatóságuk alatt álló minden személy számára a jelen Egyezmény 1. Fejezetében meghatározott jogokat és szabadságokat.”

Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Bhar.III.51/2024/8. számú határozatának alaptörvény-ellenessége

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének (tisztességes hatósági eljáráshoz való jog), továbbá a XXVIII. cikk (1) bekezdésének (tisztességes bírósági eljáráshoz való jog) - hatékony bírói jogvédelem (bírószákhoz való jog) sérelme miatt a határozat alaptörvény-ellenes.

Az Alkotmánybíróság releváns gyakorlata

1. Alaptörvény XXIV. cikk

A 3311/2018. (X. 16.) AB Határozat alapján:

[26] 1. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés első mondata értelmében „mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék”. A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog magában foglalja mindenkinek a jogát arra, hogy az őt hátrányosan érintő egyedi intézkedések meghozatala előtt meghallgassák, az iratokat megismerje és az igazgatási szervek a döntéseiket indokolják. Az elvek összefüggésben állnak a jó közigazgatás

fogalmával, valamint a közigazgatási eljárásjog közös európai elveivel. Elvként érvényesül a pártatlan, részrehajlás nélküli ügyintézés, a jogegyenlőség, a diszkrimináció tilalma, valamint a tisztességes ügyintézés követelménye. A tisztességes hatósági eljárás alapvető követelménye, hogy a közigazgatási hatóság az eljárása során köteles megtartani és másokkal is megtartatni a jogszabályi rendelkezéseket. A tisztességes hatósági eljárás azonban nem pusztán a jogszabályok megtartásával azonos, bár az mindenképpen szükséges feltétele annak.

[27] Az Alkotmánybíróság gyakorlata a tisztességes eljáráshoz való jogot a hatósági és a bírósági eljárásokkal kapcsolatosan nevesítette. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése eljárási természetű alapjog, amely az eljárás egészének minőségére vonatkozik. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény negyedik módosítása (2013. március 25.), valamint a 13/2013. (VI. 7.) AB határozatában a korábbi alkotmánybírósági határozatokban foglaltak felhasználhatóságát illetően rögzített szempontok figyelembe vételével alapján arra jutott, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog követelményével kapcsolatos korábbi megállapításai alkalmazhatóságának a konkrét ügyben nincs akadálya [hasonlóan lásd: 7/2013. (III. 1.) AB határozat]. **A 6/1998. (III. 11.) AB határozat úgy foglalta össze a tisztességes eljáráshoz való jog lényegét, hogy az „olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes”** [ABH 1998. 91. 95]. Ez egyben azt is jelenti, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog egyes részelei korlátozhatóak a szükségesség-arányosság feltételeinek megfelelően {17/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [103]–[109]}. [28] Az Alaptörvény XXIV. cikke önálló, az ügyintézés alapjaként ismeri el a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot. Az alapjogi védelem kiterjed többek között a részrehajlás nélküli, tisztességes, észszerű határidőn belüli ügyintézésre, a hatósági aktusok törvényben meghatározott indoklására és a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére. A közigazgatási szerv a jogalkalmazás során, a konkrét eljárásában nem hagyhatja figyelmen kívül az ügyfél jogait, egyidejűleg kell teljesítenie közérdekvédelmi és szubjektív jogvédelmi funkcióját. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában nem azonosított a XXVIII. cikk (1) bekezdésének tartalmát meghatározó, abszolút jogot, azonban elismerte a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog tartalmához tartozó számos részjogosítvány alapjogi jellegét (pl. a hatósági eljárás időbeli dimenziója, a határozat közlése és a közlés módja, valamint a fegyveregyenlőség joga {3223/2018. (VII. 2.) AB határozat Indokolás [29], [31]–[33]}).

A bizonyítékok megismeréséhez való jog szintén a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog szerves részét képezi, mert az ügyfél a bizonyítékok megismerését követően tudja kialakítani a hivataltól indított, felelősséget megállapító hatósági eljárásokban a védekezését. A nyilatkozattételhez és a védekezéshez való jog érvényesülése feltételezi, hogy az ügyfél megismerhesse a hatóság bizonyítási eljárását, az annak keretében beszerzett bizonyítékokat, amelyekre a hatóság az ügyfelet érintő döntéseit alapozza (3223/2018. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [36] pont).

A konkrét eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vétele alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy sérült az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jog. Az eljárás megindításáról való döntés, valamint a bizonyítékok ügyféllel való ismertetésének elmaradása olyan eljárási szabálysértések, amelyek kihatnak az ügy érdemére. **A tisztességes eljáráshoz való jog alapján az egyes eljárási garanciák olyan értéket jelentenek, amelyek megszegése vagy be nem tartása kihat az ügy érdemére, az ügy kimenetelétől függetlenül.** A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme úgy is bekövetkezik, hogy nem áll fenn oksági kapcsolat a lényeges eljárási szabálysértés és az ügy konkrét kimenetele között, azonban az ügyféli jogok érvényesíthetősége olyan sérelmet szenved, amely az eljárás egészét és körülményeit figyelembe véve eléri az alaptörvény-ellenesség szintjét. (33/2018. AB határozat Indokolás [4])

2. Alaptörvény XXVIII. cikk

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. Az Alkotmánybíróság több határozatában rögzítette, hogy a tisztességes (bíróági) eljáráshoz való jog több garanciális szabályból áll. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai különösen a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás igazságossága, a tárgyalás nyilvánossága, a bírói döntés nyilvános kihirdetésének követelménye, a törvény által létrehozott bíróság, a bírói függetlenség és pártatlanság, valamint az ésszerű időn belüli elbírálás követelménye {22/2014. (VU. 15.) AB határozat, Indokolás [49]; 2/2017. (II. 10.) AB határozat, Indokolás [48]-[50]; 3244/2018. (VI. 11.) AB határozat, Indokolás [32]; 3188/2021. (V.19.) AB határozat, Indokolás [21]; 3295/2021. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [24]}.

Az Alkotmánybíróság a 12/2019. (IV. 8.) AB határozatában kiemelte, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Intézményvédelmi kötelezettsége körében az állam viszonylag tág mérlegelési szabadsággal rendelkezik a megfelelő eljárásjogi keretek meghatározására, azonban nem alkothat olyan szabályokat, amelyek valamely Alaptörvényben biztosított jogot alaptörvény-ellenes módon korlátoznak {hasonlóan: 3086/2016. (IV. 26.) AB határozat, Indokolás [45]}.

A hatékony bírói jogvédelem követelménye kapcsán elvárás, hogy a bírósághoz fordulás joga nem egyszerűen azt jelenti, hogy valaki kérelemmel fordulhat a bírósághoz, és ezzel megindíthatja a bíróági eljárást, ha valamely joga vagy kötelezettsége vitássá válik, hanem hogy a jogvitát a bíróság érdemben bírálja el, és arról érdemben, végrehajtható határozatával, végérvényesen dönt {3124/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás 1.35}; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [78]; 22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [16]}.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése mindenkinek alapvető jogot biztosít ahhoz, hogy az ellene emelt vádról, vagy valamely perben a jogairól és kötelezettségeiről törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül döntsön.

Az Alaptörvény 28. cikke szerint „a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

Az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése szerint Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

Az Alkotmánybíróság a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatában összefoglalóan kimondta, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy **döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia**. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme **az eljárási szabályalaptörvény-ellenes alkalmazását** jelenti. A tisztességes bíróági eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bíróági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit **kellő alaposítással megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon** {lásd 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}" (Indokolás [26]).

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogérvényesülésének megítélését minden esetben tartalmi vizsgálathoz kötötte: elemezte az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig - mérlegelés eredményeként - mindezekből vont le következtetéseket az adott esetre nézve megállapítható alapjogsérelemre nézve {3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [18]}.

Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek {23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [26]}.

A 16/2021. (V. 13.) AB határozat, indokolás [36] bekezdésében az Alkotmánybíróság arra is rámutatott, hogy „Az Alaptörvény 28. cikkéből következően a bíróságoknak ítélezési tevékenységük során figyelembe kell venniük, hogy egy jogszabály mely jelentése felel meg az Alaptörvénynek, és ezzel az értelemmel kell alkalmazniuk a jogszabályt az egyedi ügyekben, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság a bírói döntést az Alaptörvény megsabta értelmezési tartomány kereteinek túllépése miatt - alkotmányjogi panasz-eljárásban különösen az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme miatt - megsemmisíti.”

Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdéséből egyebek között az következik, hogy a nemzetközi jog és magyar jog összhangjának biztosítása nemcsak jogalkotói feladat, hanem **valamennyi állami szervnek kötelezettsége, amikor a jogszabályokat értelmezni kell.** Ez azt jelenti, hogy **az alkalmazandó jogszabályt a nemzetközi jogra is figyelemmel, azzal összhangban kell értelmezni** {6/2014. (II. 26.) AB határozat, Indokolás [39]}.

Az eljáró bíróságok határozatának jogi indokai ekként alaptörvény-ellenes mértékben hiányosak, és sértik az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát az indokolt bírósági döntéshez való jog vonatkozásában, az Alaptörvény 28. cikkével összefüggésben.

Az Alkotmánybíróság a később számos határozatában megerősített, és hatályos, következetes gyakorlatának megfelelő, 6/1998. (III. 11.) AB határozatában megállapította, hogy "a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás "méltánytalan" vagy "igazságtalan", avagy "nem tisztességes"" (ABH 1998, 95.) (legutóbb megerősítette a 3254/2018. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [41]). Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélését minden esetben tartalmi vizsgálathoz kötötte: "elemezte az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig - mérlegelés eredményeként - mindezekből vont le következtetéseket az adott esetre nézve megállapítható alapjogsérelemre nézve" (20/2017. (VII. 18.) AB határozat (a továbbiakban: Abh2.), Indokolás [17]; vö. 3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [18]).

Ahogy számos alkotmánybírósági határozat leszögezte, az állam büntető hatalma nem korlátlan [pl. 40/1993. (VI. 30.) AB határozat, 13/2001. (V. 14.) AB határozat] és ezért a mindenkorai büntető törvényeknek, mind az általános, mind a különös részében foglalt normái alkotmányossági felülvizsgálat tárgyai lehetnek. Az általános részben foglalt szabályok közül a szankciórendszerre vonatkozó rendelkezések szükségképpen és közvetlenül alapjogokat korlátoznak. A korlátozás súlya nem azonos, valójában minél súlyosabb a szankció, annál jelentősebb az alapjogi korlátozás.

A korlátozás szükségessége-arányossága keretei között megtartandó korlátokat az Alkotmánybíróság az alkotmányos büntetőjog terminológiája alatt fokozatosan bontotta ki. A vonatkozó határozatok szerint az alkotmányos büntetőjog követelményei a büntető hatalommal való takarékosagra, a feltétlenül szükséges mértékű és arányos igénybevételére ösztönöznek **mind a bűncselekménnyé nyilvánítás, mint az alkalmazható büntetések és intézkedések megválasztása és a szankciók végrehajtása során.** Ezek a korlátozások elsősorban a jogalkotónak szólnak, minthogy a dualista

rendszerben elsődlegesen a jogalkotó szabja meg a szankciórendszer kereteit, a büntetések és intézkedések legalacsonyabb és legmagasabb mértékét. A jogalkalmazónak, a bírói mérlegelés révén csak ezen belül van mozgásteret.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a fentiekben részletesen kifejtett indokok alapján a Debreceni Ítéltábla 2024. március 24. napján kelt, Bhar.III.51/2024/8. számú határozatát (az Egeri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Bf.204/2022/24. számú határozatát, a Gyöngyösi Járásbíróság 4.B.101/2021/25. számú határozatát) az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés [jogállamiság elve], az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés [tisztességes hatósági eljáráshoz való jog], az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés [tisztességes bírósági eljáráshoz való jog - bírósághoz való jog, indokolt bírói döntéshez való jog], az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdés [ártatlanság védelme], az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdés [védelemhez való jog], az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben az Alaptörvény 28. cikk és az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdés [bíróságok jogalkalmazása során irányadó jogértelmezés alkotmányos keretei, magyar bírósági jogalkalmazás során biztosítandó nemzetközi joggal való összhang] a sérelme miatt, mint alaptörvény-ellenes bírósági döntés(ek)e, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 43. § (1) bekezdése alapján megsemmisíteni szíveskedjen.

d.) A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés „bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség” az Abtv.29. §-a szempontjából az alábbiak szerint.

A bírói gyakorlat szerint a **hiányos tényállás** lehet a felderítetlenség következménye, de lehet attól független is. Ekkor a büntető anyagi jog szempontjából releváns tények hiányoznak a megállapított tényállásból. Jelen esetben a bíróság által megállapított tényállás nem tartalmazza, hogy Pásztor Róbert tudomással bírt arról, hogy löfegyvert tartott a gépjárművében, valamint azt sem, hogy azt hosszabb ideje birtokolta. A bizonyítási eljárás ezen tények bizonyítására nem terjedt ki, nincs olyan tény, amely azt bizonyítaná, hogy a vádlott tudatában volt annak, hogy az apuska, amelyet találtlőfegyver és hogy a puskát hosszabb ideje birtokolja, mivel a löfegyverrel visszaélés tekintetében lefolytatott nyomozás során ilyen tény nem merült fel. Már az első kihallgatása alkalmával is azt vallotta a vádlott, hogy a puskát aznap találta és meg akarta semmisíteni. A tényállás hiányosságát a nyomozó hatóság úgy próbálta orvosolni, hogy Pásztor Róbertet meggyanúsították az orrvadászat büntetével is, amely éppen kapóra jött a térbeli és időbeli közelség okán. A két bűncselekmény csak együttesen tudja megalapozni a vádlott bűnösségét, bármelyik bizonyítatlansága vagy a bűncselekmény hiánya esetén a másik bűncselekmény is bizonyítatlan marad vagy hiányzik. Az persze önmagában is csak egy feltételezés, hogy a két cselekmény összefügg. Az pedig teljességgel elfogadhatatlan, hogy a nyomozás hiányosságait egy feltételezett másik bűncselekmény elkövetésével való meggyanúsítással próbálják orvosolni. És az orrvadászat hiányos tényállása sem pótolható a löfegyverrel visszaélés gyanújával.

A Be. 183. § (4) bekezdése értelmében a terhelt beismerése esetén – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – be kell szerezni az egyéb bizonyítékokat is.

A bírói gyakorlat szerint **iratellenesség** akkor áll fenn, ha az iratok olyan egyértelmű, valamely tény fennállását vagy fenn nem állását perdöntő módon igazoló bizonyítékokat tartalmaznak, amelyet a bíróság nem vett figyelembe a tényállás megállapításakor. Iratellenesen került tehát megállapításra, hogy Pásztor Róbert egy 21035 gyári számú, JW-15A típusú Long Rifle kaliberjelű, ismétlő rendszerű golyós vadászpuskát és 21 db 22 Long Rifle cellővő-vadásztöltényt tartott az autójában, továbbá, hogy a nála tartott kis kaliberű golyós löfegyverrel elejtett egy fenti időpontban vadászati tilalmi idő hatálya alá eső, körülbelül 2 éves és 18 kg súlyú muflon juhott. Ezen túl a bíróság több iratellenes megállapítást is tett ítélete indoklásában, amelyek fentebb már hivatkozásra kerültek.

A bírói gyakorlat szerint a tényből tényre következtetés hibája azt jelenti, hogy a közvetett bizonyítás nem megfelelő. Jelen esetben arról van szó, hogy a bíróság által megállapított tényekből nem következik kizárólag az a tényállás, amely az ítéletben szerepel. **A vádtetemen található sebből tévesen következtetett a bíróság arra, hogy a vadat biztosan elejtették, hiszen [REDACTED] aki egyébként szakértelemmel nem rendelkezik, is csak azt nyilatkozta, hogy a seb talán egy löcsatorna.** Bár a vad elejtésének, zsigerelésének a helyszínén a vádlott akár tartózkodhatott is, tévesen következtetett ebből az elsőfokú bíróság arra, hogy a vadat biztosan ő ejtette el, illetve a harmadfokú bíróság arra, hogy a vaddal összefüggő bűncselekményből származó előny biztosításában részt vett. Önmagában az a tény, hogy az igazoltatás helye közel esik a vad későbbi feltalálásának a helyéhez (az időbeli közelség pusztán feltételezés), logikailag nem engedi meg azt a következtetést, hogy akkor a vádlott biztosan megvalósította akár az orrvadászat, akár a bűnpártolás büntetőtörvényi tényállását, mivel ezt más objektív bizonyíték nem támasztja alá, és a vádlott egyik cselekmény elkövetését sem ismerte el.

Ha csak a bíróság által tekintetbe vett bizonyítékokat vizsgáljuk meg, akkor azok alapján valóban feltételezhető, hogy a vádlott a terhére rótt bűncselekményeket akár el is követhette, azonban valamennyi bizonyíték figyelembe vétele és azok helyes értékelése esetén a vádlott bűnössége – bűncselekmény, illetve annak bizonyítottasága hiányában – nem állapítható meg. Az elsőfokú bíróság minden olyan tényt és bizonyítékot figyelmen kívül hagyott, amely az ítéleti tényállást megkérdőjelezheti vagy cáfolja, **az ellentmondásokat a vádlott terhére értékelte.** Kizárólag a vádlott bűnösségét valószínűsítő körülmények kerültek figyelembe vételre, a vádlott ártatlanságát bizonyító, bűnösségét megkérdőjelező bizonyítékok értékelése elmaradt, anélkül, hogy figyelmen kívül hagyásukat a bíróság megindokolta volna.

A vádlotti védekezés elvetésére pusztán arra hivatkozással került sor, hogy az elfogadhatatlan, illetve, hogy az csak védelmi taktika, azonban az elfogadhatatlanságát alátámasztó okok, érvek nem kerültek kifejtésre. **A bíróság abból az alapvetésből indult ki, hogy amit a vádlott mond az szükségszerűen valótlan, amit a nyomozó hatóság képviselői mondanak az pedig szükségszerűen igaz,** az eljárási szabályok súlyos megsértése ellenére is, minden olyan bizonyítékot, amely a nyomozó hatóság tényállításainak ellentmond a bíróság teljes mértékben figyelmen kívül hagyott. A nyomozó hatóság képviselőinek vallomása hitelességének értékelése tekintetében azt sem vette figyelembe, hogy amennyiben a vádlott állításait elismernék (különösen a fegyverek különbözőségére vonatkozóan), úgy önmagukat bűncselekmény elkövetésével vádolnák.

A Be. 167. § (4) bekezdése szerint a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ez a bírói meggyőződés minden kétséget kizáró ésszerű meggyőződés kell legyen, nem csupán megérzés. A nyomozásbeli hiányokat nem lehet feltételezésekkel pótolni a tárgyalás folyamán.

Ami a feltárt bizonyítékok alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy Pásztor Róbert vádlott

2 [REDACTED]

[REDACTED] lmi rendszámú személygépkocsival.
Pásztor Róbert a gépkocsiban tartott 1 db ismeretlen számú, ismeretlen típusú, ismeretlen kaliberjelű puskát. Minden további tényállási elem, amelyet a bíróság a bizonyítási eljárás során megállapított, pusztán feltételezés. Feltételezés az, hogy a vádlott autójában lévő fegyver és a későbbiekben lefoglalt, illetve a szakértő által megvizsgált fegyver azonos. Feltételezés tehát az, hogy a vádlottnál lévő puska löfegyver volt. Feltételezés az, hogy a puskát a vádlott hosszabb ideje a birtokában tartotta annak tudatában, hogy az löfegyver.

Ami a feltárt bizonyítékok alapján az orvvadászat/bűnpártolás kapcsán kétséget kizáróan megállapítható, hogy 2021. március 12-én az [REDACTED] n, a [REDACTED] juh került feltalálásra, amelyet egy fára kötéllal felfüggesztettek és kizsigereltek. Feltételezés az, hogy a fellelt vadat elejtették. Feltételezés az, hogy a vadat a vadászati tilalmi idő hatálya alá eső időben, azaz január 31. napját követően ejtették el. Feltételezés az, hogy a fellelt vadat a vádlott igazoltatásának időpontjával egybeeső időpontban ejtették el. Feltételezés az, hogy a fellelt vadat a vádlott gépjárművében lévő puskával ejtették el, és az is feltételezés, hogy a vádlott ejtette el a vadat. De az is csak feltételezés, hogy a vad elejtéséről a vádlott tudomással rendelkezett, sőt az elejtéséből származó előny biztosításában bármilyen módon részt vett.

Összegzés

Az elsőfokú bíróság megítélése és végkövetkeztetése szerint a vád által felsorakoztatott bizonyítékok alapján a vádlott bűnössége mindkét bűncselekmény tekintetében megállapítható. Ezzel szemben fent bemutatásra kerültek a feltárt bizonyítékok ellentmondásai, a nyomozó hatóság által elkövetett hibák és a bíróság téves ténybeli következtetései.

A mérlegeléssel kialakított tényállás kapcsán kiemelendő, hogy az nem jelenti azt, hogy a bíróság jogosult lenne az iratok tartalmával ellentétes következtetések levonására és feltételezésekre sem lehet ténybeli megállapításokat alapítani. Az egyoldalú értékelés körében súlyos hibának minősül, ha a bíró a benne kialakult meggyőződést alá nem támasztó, sőt inkább egy másik tényállási verzió megvalósulása felé mutató, vagy adott esetben a vádlott felmentésének alapjául szolgáló bizonyítékokkal egyáltalán nem foglalkozik. **A jelen ügyben egyik bíróság sem indulhatott volna ki abból, hogy a vádlott bűnösségének vélelmét veszi alapul, hiszen ez sérti a büntetőeljárás alapelveit, így különösen a Be. 1. §-ában kimondott ártatlanság vélelmének követelményét.** Ennek ellenére a hiányos és megcáfолható bizonyítékok alapján történt elítélés szerint, ezt az alapelvet figyelmen kívül hagyva döntött a bíróság.

Büntető ítélet alapja csak minden kétséget kizáró módon bizonyított ismeret lehet. A büntetőeljárás alapelveiből is következik, hogy a büntetőjogi felelősség megítélése során kizárólag a kétséget kizáró bizonyosság szintjét elérve lehet megalapozottan döntést hozni. Az in dubio pro reo elvére tekintettel, ha az ügyben a bűnösség irányába mutató közvetlen bizonyíték nincs, és a rendelkezésre álló közvetett bizonyítékok kétséget kizáróan csak arra adnak következtetési alapot, hogy a bűncselekményt a vádlott is elkövethette, de a terhelő adatok alapján a vádlott tagadását megcáfолni nem lehet, és további bizonyítékok beszerzésére nincs mód, a vádlottat az ellene emelt vád alól bizonyítottság hiányában fel kell menteni.(BH.2003.145)

Jelen beadványban részletesen kifejtésre került, hogy a rendelkezésre álló, kétséget kizáró bizonyítékok még arra sem adhatnak következtetési alapot, hogy bárki bűncselekményeket követett el, a bíróság által a tényállás megállapításának alapjául szolgáló feltételezések is csak arra engedhetnek következtetni, hogy amennyiben bűncselekmény történt, azokat akár Pásztor Róbert is elkövethette. Ezen távoli feltételezésből azonban nem lehet szükségszerűen és kizárólagosan arra következtetni, hogy a vád tárgyává tett cselekményeket Pásztor Róbert elkövette, hiszen a büntetőjogi felelősség megállapításához megkívánt kétséget kizáró bizonyosság nem nyert megállapítást.

A bíróság szabad, belső meggyőződésére alapított döntése nem szabad, hogy érzelmi meggyőződést jelentsen, hanem annak minden kétséget kizáró, tényszerűen megalapozott, ésszerű meggyőződésnek

kell lennie. Ennek ellenére a vádlott bűnösségét a bíróság már a vádirat alapján eldöntötte, a tényállás érdemi, pártatlan, minden lényeges körülményre kiterjedő feltárása nem történt meg, a vádirati tényállást az elsőfokú bíróság szó szerint átvette, a másodfokú bíróság részben kiegészítette, illetve az orvvadászat tekintetében ismeretlen személyre testálta annak elkövetését, míg a harmadfokú bíróság egy újabb logikai csavarral abból a bűnpártolás tényállását látta megalapozottnak. Minden olyan tény, amely bűncselekmények elkövetését és a vádlott bűnösségét megkérdőjelezi, a bíróságok figyelmen kívül hagytak, és ezt még csak meg sem indokolták, legfeljebb annyiban, hogy az csak védelmi taktika.

A bizonyítás törvényességének megsértését jelenti, ha az elsőfokú bíróság olyan, nyomozás során beszerzett bizonyítékot használ fel, amellyel kapcsolatban nem észlelte, hogy az törvénytől módon született. Az indokolási kötelezettség megsértését pedig az, ha az indokolás nem vagy nem az elégséges és szükséges mértékben tartalmazza, hogy a bíróság mit vett számba, mit mérlegelt, illetve értékelte ténymegállapítása, jogkövetkeztetése során. Ilyenkor ugyanis a ténymegállapító és döntési tevékenység ellenőrizhetetlen, tehát az ítélet felülbírálhatatlan.

A fent nevesített eljárési szabálysértéseken túl általános érvénnyel elmondható, hogy a vádlott büntetőeljárási jogai, a büntetőeljárás alapelvei maradéktalanul nem érvényesültek.

Az elsőfokú bíróság indokolásában a bizonyítási eszközöket ugyan felsorolta, a gyanúsított első kihallgatásának jegyzőkönyvén túl, azokat azonban nem értékelte, így az indokolási kötelezettség teljesítésére vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget, nem foglalt állást a feltárt bizonyítékok elfogadásáról vagy elvetéséről, valamint ezek okairól. A másod és harmadfokú bíróság pedig az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az I. tényállási pontban lényegében helyesnek és megalapozottnak fogadta el, míg a II. tényállási pontban csak részben. A bizonyítékok érdemi értékelését azonban egyik bíróság sem végezte el, a nyomozás során elkövetett szabálytalanságokat nem értékelték.

A ténymegállapítás kapcsán az ítélet indokolásában az eljáró bíróságoknak leellenőrizhető és elégséges módon számot kellett volna adnia a tényállás megállapításához vezető mérlegelő tevékenységéről, míg jogkérdés, illetve jogi értékeléssel összefüggő indokolási kötelezettség kapcsán az ítéletben is nyomon követhetően le kellett volna írnia az értékelő tevékenységét. Minthogy az elsőfokú bíróság ítélete sem a tényállás megállapítása, sem pedig annak jogi értékelése tekintetében megfelelő érveléssel nincs alátámasztva, az eljárési szabálysértéseket, a bizonyítékok törvénytelen voltát az elsőfokú bíróság nem vonta értékelése körébe (legalábbis az ítélet indokolásából nem derül ki, hogy ezeket figyelembe vette-e, és ha nem, miért nem), így megítélésem szerint a vádlott felmentésének hiányában az ítélet hatályon kívül helyezése lett volna indokolt.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást a felmentést célzó fellebbezésekre tekintettel teljes körben bírálta felül, és indokolása szerint vizsgálta az eljárási szabályok megtartását is, de azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére okot adó abszolút perrendi szabálysértés nem történt, figyelemmel a Be. 607. § (1) bekezdésében, valamint a Be. 608. § (1) bekezdésében foglaltakra, de nem történt olyan súlyú relatív eljárási szabálysértés sem, amely a Be. 609. § (1) és (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezésre vezetne, az elsőfokú bíróság ítélete érdemi felülbírálatra alkalmas volt, a tényállást az I. tényállási pont tekintetében megalapozottnak tekintette, a nyomozás során történt súlyos eljárási szabálysértések ellenére is, míg a II. számmal jelölt tényállási pontot - azaz az orvvadászat büntetett - érintően részben megalapozatlannak ítélte, mert az a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja szerint hiányos, ugyanezen törvényhely b) pontja szerint részben felderítetlen is, továbbá a d) pontja szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett

A másodfokú bíróság az 1. tényállási pontban írt löfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés büntette vonatkozásában az elsőfokú bíróság által rögzített tényállást helytállónak fogadta el, azt annyiban egészítette ki, hogy a vádlott igazoltatására az éjszakai órákban, kijárási tilalom időszakában, rutinszerű ellenőrzés keretében került sor [38]. [REDACTED] az igazoltatást és az annak során tanúsított magatartását, eljárását illető védelmi kifogásokra a másodfokú bíróság utalt a Rtv. 29/B. § (1) bekezdésében írtakra, ugyanakkor azt nem vette tekintetbe, hogy sem a rendőri jelentés, sem a helyszíni szemle jegyzőkönyve nem említi, de még csak nem is utal arra, hogy [REDACTED] a vádlott gépjárművében talált puskát elmozdította és áthelyezte máshová, sőt ezzel ellentétben azt állítja, hogy a helyszínt eredetben - bárminemű változtatás nélkül - átadta, amely nyilvánvalóan nem felel meg a valóságnak, tehát a másodfokú bíróság érvelésével szemben a jelentés és a helyszíni szemle jegyzőkönyve hiteltelenek. Ezen iratok szabálytalanságára vonatkozó, az elsőfokú ítélettel szemben bejelentett fellebbezést a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta.

A másodfokú bíróság kiemelte [51], hogy a helyszíni szemle során lefoglalt fegyvert vizsgálta meg elsődlegesen 2021. március 2. napján 6 óra 50 perces kezdettel [REDACTED] fegyverszakértő, aki azt is rögzítette a nyomozati iratok között elfekvő feljegyzésében, hogy „a vizsgált tárgyak hitelesített bűnjeltekben, illetve a puska teljes hosszában, csomagolt állapotban érkezett”, majd tételes felsorolást követően a bűnjelek egyedi azonosító jeleit is feltüntetve adott elsődleges véleményt a löfegyverről, illetőleg a lefoglalt lőszerokról és töltényhüvelyről is.

Ezzel szemben a szintén a nyomozati iratok között elfekvő 10030/261-17/2021.bü. számú irat tanúsága szerint 2021.03.02. napján 11 óra 37 perckor átirat mellékleteként került eredetben („ismételt(?)” megküldésre a vádlottól lefoglalt fegyver a Heves Megyei RFK Bűnügyi Igazgatóság Bűnügyi Technikai Osztályának szaktanácsadói jelentés készítése végett. Míg a másodfokú bíróság által hivatkozott [REDACTED] feljegyzésének utolsó oldala azt bizonyítja, hogy [REDACTED] 2021.03.02. 6 óra 50 perckor megkezdett szaktanácsadói jelentését 2021.03.03. napján 12:00 órakor fejezte be. Tehát – a másodfokú bíróság iratellenes érvelésével ellentétben - a vádlott kihallgatásakor a jelentés nem állt rendelkezésre. Az időbélyegző tanúsága szerint [REDACTED] jelentése csak 2021.03.04. 8 óra 25 perckor érkezett vissza a nyomozást folytató szervezeti egységhez.

Kérdés továbbá az is, hogy ha a lefoglalt fegyver 2021.03.02. napján 6:50 perckor [REDACTED] szaktanácsadónál volt és azt a vizsgálat idejére magánál tartotta az azt követő nap 12.00 óráig, akkor 2021.03.02. napján 11 óra 37 perckor milyen fegyvert küldtek el (ismét?) szaktanácsadói jelentés elkészítése céljából a Heves Megyei RFK Bűnügyi Igazgatóság Bűnügyi Technikai Osztályának. Ugyanazt a fegyvert nem küldhették el kétszer. [REDACTED] feljegyzésében azt is leírta, hogy a vizsgálat elvégzését követően a tárgyak visszacsomagolása és hitelesítése megtörtént, melyről – miként a csomag bontásáról is – fényképek készültek, amely a másodfokú bíróság szerint szintén a vádlottnak és védőjének a „fegyvercserére” vonatkozó hivatkozását cáfolja. Ugyanakkor ezen fényképfelvételek a nyomozati iratokban nem találhatók meg.

A bíróság nem foglalkozott azzal a ténnyel sem, hogy [REDACTED] illetve Pásztor Róbert is elmondta, hogy a puskát a [REDACTED] a terhelt megsemmisítés céljából. A másodfokú bíróság azon megállapítása, hogy „Pásztor Róbert vádlottnak a bírósági eljárás során előadott azon védekezése a löfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés büntette körében, hogy házastársával való konfliktus elkerülése érdekében, egy az előző nap, a disznóólban talált, meg nem határozható jellemzőkkel bíró fegyvertől kívánt az éjszaka leple alatt megszabadulni, azt valamilyen víztározóba dobni, a rendelkezésre álló bizonyítékokkal teljes mértékben szemben álló állítás, csupán védekezési taktikaként értékelhető” [59] elfogadhatatlan, mivel nem merült fel olyan bizonyíték az eljárás során,

amely ezt cáfolná, és a másodfokú bíróság nem adta magyarázatát annak, hogy a vádlott tényelődását e körben konkrétan milyen bizonyíték alapján nem fogadja el valónak.

A másodfokú bíróság szerint a vádlottnak tudomással kellett volna bírnia arról, hogy azon fegyvert, amelynek tartására engedéllyel nem rendelkezik, nem dobhatja el, a talált fegyvert a hatóságnak kell jelenteni, és azt leadni. Ugyanakkor a vádlott magyarázatát adta annak, hogy miért választotta a fegyvertől való megszabadulásnak ennek a módját, és önmagában az a tény – amelyet az eljárás során nem cáfolt semmi – hogy abból a célból volt a fegyver a gépjárműben, hogy azt eldobja (nem pedig elrejtse, ahogy azt a másodfokú bíróság írja), attól megszabaduljon, kizárja a „tartás” büntető tényállási elemének a megvalósítását. Ennek folytán pedig az elsőfokú bíróság által I. számú tényállási pontban meghatározott tényállás nem áll fenn.

A vád a fegyver „tartását” az elsőfokú bíróság által II. számú tényállási pontban meghatározott tényállással kívánta megerősíteni. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított II. számú tényállást módosította az alábbiak szerint: „Ismeretlen személy az I. [REDACTED] területén, [REDACTED] kilométerszelvényénél lévő útszakasz mellett, a műútból kb. 20 méterre, az erdőben, vadászatra való jogosultság nélkül, vélelmezhetően egy kis kaliberű, de pontosabban meg nem határozható típusú golyós lőfegyverrel 2021. március 12-ét megelőzően, de pontosabban meg nem határozható időpontban elejtett egy, a vadászati tilalom alá eső körülbelül 2 éves, 18 kg súlyú muflon juhot. A tetem egy fára felfüggesztésre és kizsigerezésre került.”

Miután a másodfokú bíróság az I. tényállási pontban írt, általa megalapozottnak tartott tényállást elfogadta és az alapján az elsőfokú bíróság döntését okszerűnek találta Pásztor Róbert vádlott bűnösségére és annak minősítésére tekintettel, az elsőfokú bíróság döntését a kiszabott büntetés tekintetében módosította.

A másodfokú bíróság szerint a vádlott a fegyvert gépkocsijába rejtve szállította, hosszabb időn át birtokolta és nem a hatóságnak kívánta beszolgáltatni, hanem ismeretlen helyre kívánta elrejtetni. Ezen megállapítás azonban minden ténybeli alapot nélkülöz, sem a rejtve szállítás, sem a hosszabb időn át tartó birtoklás, sem pedig az ismeretlen helyre történő elrejtés nem bizonyított, erre vonatkozó semmilyen tény nem merült fel az eljárásban. Bár a másodfokú bíróság szerint ez még nem valósította meg a tartás elkövetési magatartását, hanem csak az, hogy az ügyben bizonyított azon körülmény, hogy nem pillanatnyi birtoklás valósult meg. De ezen körülmény csak akkor lenne bizonyított, hogy ha a II. számú tényállási pontot - azaz az orvvadászat büntetét – elkövette volna. Nem merült fel más olyan tény, amely a tartás elkövetési magatartását alátámasztaná, és a másodfokú bíróság nem adta magyarázatát annak, hogy mely tények alapján alakította ki ebbéli meggyőződését.

E tekintetben a másodfokú bíróság sem tett eleget indokolási kötelezettségének. Szemet hunyt a nyomozás során elkövetett eljárási szabálysértések, szabálytalanságok, ellentmondások fellelt annak ellenére, hogy a tényállás megállapítása szempontjából jelentős tényeket bizonyítani kell, de a bizonyítás csak törvényes keretek között valósulhat meg. A bizonyítási eszközök felderítése, összegyűjtése és felhasználása során az elsőfokú ítélettel szemben bejelentett védői fellebbezésben részletesen kifejtettek szerint a Be. és a vonatkozó szakmai szabályok figyelmen kívül hagyásával, megsértésével jártak el, így az ezekből származó tényeket bizonyítékként nem lett volna szabad értékelni, mégis az ezen bizonyítási eszközökből származó tényeket, feltételezéseket az elsőfokú bíróság tényállása megállapításához felhasználta, amelyet a másodfokú bíróság is elfogadott. Ezen eljárási szabálysértések megítélésem szerint lényeges hatással voltak mind az eljárás lefolytatására, mind a bűnösség megállapítására.

A másodfokú bíróságra is igaz, hogy a ténymegállapítás kapcsán az ítélet indokolásában leellenőrizhető és elégséges módon számot kellett volna adnia a tényállás megállapításához vezető mérlegelő tevékenységről. Minthogy az elsőfokú bíróság ítélete sem a tényállás megállapítása, sem pedig annak jogi értékelése tekintetében megfelelő érveléssel nem volt alátámasztva, azt a másodfokú bíróság kiegészítette, azonban az továbbra is megalapozatlan maradt, nem felel meg a büntetőeljárás követelményeknek, sem a büntetőjogi alapelveknek, az eljárási szabálysértéseket, a bizonyítékok törvénytelen voltát – a gyanúsított kihallgatás kivételével – sem az elsőfokú bíróság, sem a másodfokú bíróság nem vonta értékelése körébe, és sajnálatosan a harmadfokú bíróság sem.

A harmadfokon eljáró bíróság korlátozott felülbírálati jogkörében az eljárási szabályok – azon belül a hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabályok – megtartását, ezt követően pedig a teljeskörű felülbírálattal érintett tényállás – a II. tényállási pont – megalapozottságát vizsgálta és a felülbírálat során nem észlelt olyan, a Be. 607. § (1) bekezdése, illetve a Be. 608. § (1) bekezdése szerinti eljárási szabálysértést, amely feltétlen hatályon kívül helyezési okot képez, s az ügy érdemi elbírálását kizárná [Be. 625. § (1) bekezdés és (2) bekezdés]. E körben a védelemnek a másodfokú bíróság eljárását sérelmező érvei kapcsán kiemelte, hogy a bizonyítás törvényességével kapcsolatos szabályok megsértése, vagy ha a büntetőeljárásban résztvevő személyek nem, vagy csak korlátozottan gyakorolhatták törvényes jogaikat, csupán a **vádemelést követő** megvalósulásuk esetén vezethet a másodfokú felülbírálat során hatályon kívül helyezéshez. A másodfokú bíróság számára a hatályon kívül helyezés szempontjából tehát csak a vádemelést követő eljárási szabálysértések jöhetnek szóba, a vádemelést megelőzően felmerült ilyen eljárási szabálysértés a felvett bizonyíték kirekesztését, az adott eljárási esemény érvénytelenségét eredményezheti. A nyomozás során elkövetett eljárási szabálysértések a bírósági ítélet kasszációjához nem vezethetnek, hiszen annak orvoslására a bírósági eljárásban nem kerülhet sor. Ha ez valóban így van, akkor milyen jogkövetkezménye van annak, hogy egy nyomozást a Be. szabályait teljes mértékben figyelmen kívül hagyva le lehet folytatni? A terhelt hova fordulhat ilyen esetben, ha a nyomozás során begyűjtött bizonyítékokra alapozott tényállást valamennyi bíróság elfogadja, de a bizonyíték törvénytelen voltát figyelmen kívül hagyja arra hivatkozással, hogy az a vádemelés előtt történt.

A harmadfokú felülbírálat eredményeként az került megállapításra, hogy a másodfokú bíróság túlnyomórészt helyesen minősítette az elsőfokú ítéletben megállapított II. pontbeli tényállást részben megalapozatlannak, mert az a részbeni felderítlenségből adódóan hiányos, részben pedig helytelen ténybeli következtetéseket tartalmaz. Az ítéletábról a II. pontot érintően a másodfokú ítélet [31] - [32] bekezdése szerint megállapított, az elsőfokú ítélet [10] bekezdésében rögzített tényállásból az arra vonatkozó tényállásrész kirekesztette, ami szerint ismeretlen személy által került kizsigerezésre az elejtett muflon, s a vádlott általi kizsigerezésre vonatkozó elsőfokú ítéleti tényállásrész ismételtén a tényállásrészévé tette, és azt állapította meg, hogy a vádlott a „kizsigerezésében részt vett”.

Annak a harmadfokú bíróság nem adta magyarázatát, hogy milyen tényből következtetett kétséget kizáróan az alábbi tényállásra: „Ezt megelőzően ismeretlen személy az [REDACTED] lévő útszakasz mellett, a műútból kb. 20 méterre, az erdőben vadászatra való jogosultság nélkül egy kis kaliberű, de pontosabban meg nem határozható típusú golyós lőfegyverrel 2021. március 1-ről 2-re virradó éjjel elejtett egy a vadászati tilalom alá eső kb. 2 éves, 18 kg súlyú muflon juhot, ami egy fára felfüggesztésre került.”, különösen a vad elejtésének pontos időpontjára és elejtésének módjára. A harmadfokú bíróság sem értékelte a vádlott és a védelem által e körben előterjesztett bizonyítékokat, és kifogásokat.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Az indítványozó nem kezdeményezte a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet felfüggesztését.

b) Az indítványozó személyes adatai (neve) nyilvánosságra hozatalához hozzájárul.

Mellékletek:

P/1.: Ügyvédi meghatalmazás

P/2.: A Debreceni Ítéltábla 2024. március 26. napján kelt. Bhar.III.51/2024/8. számú határozata, melyet Indítványozó védője elektronikusan 2024. május 3. napján, míg a terhelt szintén ezen a napon (2024. május 3. napján) postai úton vett át

Kelt: [REDACTED], 2024. június 10.

Tisztelettel,

Az indítványozó képviselőjében:

[REDACTED]

dr. Laczka Szilvia
ügyvéd

[REDACTED]